Пралетары ўсіх краін, яднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б
№ (6614) | 12 лютага 1940 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Аперзводка штаба Ленінградскай Ваеннай Акругі.
ДА ЎСІХ РАБОЧЫХ ЛЯСНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР — Зварот стаханаўцаў лесазагатовак і вывазкі Асіпавіцкага і Аршанскага леспрамгасаў.
Напярэдадні выбараў кіруючых партыйных органаў. — У абласных камітэтах КП(б)Б.
У ЦК КП(б)Б.
У ДАПАМОГУ ВЫВУЧАЮЧЫМ МАРКСІЗМ-ЛЕНІНІЗМ. —Аб рабоце таварыша Сталіна «Клас пралетарыяў і партыя пралетарыяў».

ПАБУДУЕМ ДАРОГУ ВІЛЕЙКА—МІНСК. А. Матусевіч — Шлях да сталіцы. Н. Бабруйка — Выдатны пачын красненцаў. В. Крэмянец — Буду прыкладам для другіх. І. Грыгаровіч — Будаўніцтва пачалося. А. Зайцаў — Па ўзору перадавікоў. — Выконваю свой пачотны абавязак. А. Рухля — Народная справа. М. Сушко, І. Гамоліна — Мы можам ганарыцца. М. Бакачэўскі — Вывезу камень загадзя. П. Мушавец — Зажылі новым, культурным жыццём.

АРТЫКУЛЫ: Ю. Дварэцкіна — Пісьменнік-грамадзянін. Н. Грозаў, Б. Туравецкі — Райвыканкомы прыступілі да работы. П. Старавыбарны — Агітатары за вывазку «Вызваленне».
ЗА РУБЯЖОМ: Балгарскі друк аб наліўных у Парыжы. — Дзяржаўства ў французскай арміі. — Напярэдадні ... Германіі. — Румынскі журнал ... — Гандлёвыя перамовы Балгарыі. — Англа-французская ... — Рознагалоссі ва французскім урадзе.

ВЫБАРЫ КІРУЮЧЫХ ПАРТЫЙНЫХ ОРГАНАЎ

15 лютага пачынаюцца выбары кіруючых партыйных органаў. На працягу месяца, з 15 лютага па 15 сакавіка, будуць праходзіць справаздачна-выбарныя сходы пярвічных арганізацый, раённыя, гарадскія, абласныя і краявыя партканферэнцыі, з'езды кампартый саюзных рэспублік.

Сістэматычная справаздачнасць партыйных органаў перад сваімі арганізацыямі, выбарнасць усіх кіруючых органаў партыі знізу даверху — непарушныя прынцыпы дэмакратычнага цэнтралізма, на якіх грунтуецца арганізацыйная будова партыі Леніна—Сталіна.

«Партыйныя масы,—гаварыў таварыш Сталін, — правяраюць сваіх кіраўнікоў на сходах, на канферэнцыях, на з'ездах шляхам заслухоўвання іх справаздач, шляхам крытыкі недахопаў, нарэшце, шляхам выбрання ці невыбрання ў кіруючыя органы тых або іншых кіруючых таварышаў. Дакладнае правядзенне дэмакратычнага цэнтралізма ў партыі, як гэтага патрабуе статут нашай партыі, безумоўная выбарнасць партыйных органаў, права выстаўлення і адводу кандыдатаў, закрытае галасаванне, свабода крытыкі і самакрытыкі, — усе гэтыя і падобныя ім мерапрыемствы неабходна правесці ў жыццё для таго, між іншым, каб палегчыць праверку і кантроль кіраўнікоў партыі з боку партыйных мас».

Сталінскія ўказанні былі пакладзены ў аснову інструкцыі Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) аб правядзенні выбараў кіруючых партыйных органаў. Ужо двойчы праводзіла большэвіцкая партыя выбары па новай інструкцыі, забяспечваючай шырэйшае развіццё ўнутрыпартыйнай дэмакратыі, самы актыўны ўдзел усіх комуністаў у выбарах кіруючых партыйных органаў. Накоплен вялікі вопыт правядзення справаздачна-выбарных сходаў і канферэнцый па-новаму.

Нельга забываць, што за час, прайшоўшы пасля выбараў зараз дзеючых бюро, райкомаў, абкомаў, крайкомаў і ЦК кампартый саюзных рэспублік, у рады ВКП(б) уступіла звыш мільёна новых членаў. Ім прадстаіць упершыню выступаць на справаздачна-выбарных партыйных сходах, з новым членам ВКП(б) упершыню выбіраць кіруючыя партыйныя органы. Калі да гэтага часу многія таварышы ўяўлялі сабе сутнасць дэмакратычнага цэнтралізма, ведалі аб прынцыпе выбарнасці ўсіх кіруючых органаў партыі, то зараз яны разам з усімі большэвікамі будуць практычна ажыццяўляць гэты непарушны арганізацыйны прынцып большэвізма. Прадстаячыя выбары будуць вялікай школай, асабліва для новых членаў партыі, паскараючай ідэйна-палітычны рост, большэвіцкую загартоўку, абагачаючай палітычны і практычны вопыт комуністаў.

Мільёны членаў партыі справядліва разглядаюць выбары кіруючых партыйных органаў, як веху для глыбокага агляду і ўсебаковага абмеркавання праробленай за справаздачны перыяд работы, для праверкі таго, як выконваліся ў іх арганізацыях дырэктывы Цэнтральнага Камітэта партыі. Як ажыццяўляліся рашэнні папярэдніх партыйных канферэнцый, агульных сходаў комуністаў? Як улічваліся крытычныя заўвагі, прапановы большэвікоў? Як партыйны орган і арганізацыя, якую ён узначальвае, умацоўвалі свае сувязі з масамі, з народам? На ўсе гэтыя пытанні комуністы чакаюць адказу ад сваіх кіруючых партыйных органаў. І толькі ўлічыўшы, без бахвальства, дасягнутае, ускрываючы вострым ланцэтам большэвіцкай крытыкі допушчаныя памылкі, маючыя месца недахопы, толькі тады кожны большэвік падыходзіць да важнейшай задачы выбараў — выбрання ў кіруючыя партыйныя органы дастойных таварышаў. Выбраць трэба зусім правераных большэвікоў, бяззаветна адданых справе партыі і здольных да канца абараняць справу комунізма!

Гады, прайшоўшыя пасля папярэдніх выбараў кіруючых парторганаў, былі напоўнены падзеямі велізарнай палітычнай значнасці. У сакавіку 1939 года адбыўся XVIII з'езд партыі, на якім таварыш Сталін з вычарпальнай паўнатой падвёў вынікі пройдзенаму шляху і намеціў велічную праграму далейшага руху нашай краіны да комунізма. Перад усім савецкім народам таварыш Сталін паставіў грандыёзную задачу — у найкарацейшы гістарычны тэрмін дагнаць і перагнаць галоўныя капіталістычныя краіны і ў эканамічных адносінах. План вялікіх работ у трэцяй пяцігодцы, зацверджаны з'ездам, запаліў увесь савецкі народ на новыя подзвігі. Перадавы атрад працоўных нашай радзімы — комуністычная партыя адпрацавала апошні год з велізарнай энергіяй над тым, каб паскорыць выкананне пяцігодкі і рашэнняў XVIII з'езда.

XVIII з'езд партыі прыняў новы статут ВКП(б), у якім прадаставіў пярвічным партыйным арганізацыям вытворчых прадпрыемстваў права кантроля дзейнасці адміністрацыі прадпрыемстваў. Гэта зроблена для таго, каб павысіць ролю пярвічных партыйных арганізацый у гаспадарчым жыцці краіны. У рукі пярвічных партарганізацый прамысловасці, транспарта, калгасаў і саўгасаў дана выдатная зброя барацьбы з расхлябанасцю, безгаспадарчасцю, стратамі. Права кантроля дзейнасці адміністрацыі — магутная зброя барацьбы за рацыянальнае вядзенне справы, за эканомію рабочай сілы, дзяржаўных сродкаў, матэрыяльных каштоўнасцей. Прадстаячыя справаздачна-выбарныя сходы і канферэнцыі пройдуць пад знакам праверкі выканання партыйнымі арганізацыямі рашэнняў XVIII з'езда ВКП(б) і Майскага пленума ЦК ВКП(б), пад знакам далейшай мабілізацыі мас на паспяховае выкананне рашэнняў XVIII з'езда ВКП(б), палітычных і гаспадарчых задач, стаячых перад партарганізацыямі зараз, у трэцім годзе трэцяй сталінскай пяцігодкі.

Вялікіх дасягненняў дасягнулі большэвікі за справаздачны перыяд у сваім ідэйна-палітычным росце. Выхад у свет сталінскага «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» і паследваўшая за гэтым пастанова ЦК ВКП(б) аб перабудове партыйнай прапаганды выклікалі ва ўсёй партыі велізарнае, нябачанае ажыўленне палітыка-выхаваўчай работы. Сотні тысяч комуністаў, у якіх ЦК ВКП(б) аднавіў і памножыў веру ў свае сілы, магчымасць індывідуальна вывучаць марксісцка-ленінскую тэорыю, дабіліся немалых поспехаў. Лекцыі, кансультацыі па тэарэтычных пытаннях, друкаваная прапаганда — усё гэта моцна ўвайшло ў штодзённы быт комуністаў.

Ідэйны рост партыйных кадраў несумненны. Аднак ні на адну мінуту нельга забываць, што ў святле велізарных палітычных і гаспадарчых задач, якія XVIII з'езд партыі высунуў перад краінай, большэвікі, і ў першую чаргу партыйныя кадры, павінны тэарэтычна расці, расшыраць свой кругазор, палітычны і культурны, значна быстрэй, чым гэта робіцца зараз. Бясспрэчным фактам астаецца і тое, што многія комуністы, у тым ліку і некаторыя партыйныя работнікі, прадаўжаюць толькі даказваць ісціну аб карысці тэорыі замест упорнага авалодання вучэннем Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна. Асабісты прыклад партыйнага работніка, партыйнага актывіста ва ўсім, у тым ліку і ў такой справе, як вывучэнне гісторыі партыі, зусім неабходзен. Пытанні ідэйна-палітычнага росту комуністаў, авалоданне марксісцка-ленінскай тэорыяй будуць прадметам страснага абмеркавання на справаздачна-выбарных сходах. Бо зараз у сазнанні пераважнай большасці большэвікоў моцна ўвайшла ленінская мысль аб тым, што практыка без тэорыі сляпа. Любы партыйны работнік, калі ён хоча паспяхова весці практычную работу, павінен несупынна і нястомна вучыцца, узбройваць сябе тэарэтычнымі ведамі.

Выбары кіруючых партыйных органаў адбываюцца ў напружанейшай міжнароднай абстаноўцы. Унутраныя і знешне-палітычныя поспехі краіны соцыялізма не даюць спакою капіталістычнаму акружэнню. Англа-французскія імперыялісты — злейшыя ворагі народаў усяго свету — раздулі пажар новай імперыялістычнай вайны. Яны доўга падбухторвалі і, нарэшце, нацкавалі на Савецкі Саюз белафінскія банды. За спіной белафінаў, змагаючыхся супроць фінскага народа, якому прыйшла на дапамогу наша доблесная Чырвоная Армія, стаяць лонданскія і парыжскія заправілы.

Тысячы комуністаў у дні, калі наша партыя прыступае да выбараў кіруючых парторганаў, б'юцца, як львы, з бандамі фінскай белагвардзейшчыны, паказваюць, як сапраўдныя большэвікі ўзоры храбрасці і смеласці, ведучы за сабой беспартыйных байцоў. У нашай краіне фронт і тыл складаюць адзінае непарушнае цэлае. Можна быць упэўненым, што на справаздачна-выбарных партыйных сходах, на партканферэнцыях пытанне аб тым, як лепш рэалізаваць сталінскае ўказанне — трымаць увесь савецкі народ у мабілізацыйнай гатоўнасці, — будзе займаць дастойнае месца.

Чым больш арганізавана, глыбока і змястоўна пройдуць справаздачна-выбарныя сходы, раённыя, абласныя і гарадскія канферэнцыі, чым больш уважліва будзе праведзена вывучэнне, абмеркаванне і выбранне лепшых, дастойнейшых большэвікоў у кіруючыя партыйныя органы, тым больш паспяхова нашы партыйныя арганізацыі будуць ажыццяўляць вялікія задачы, пастаўленыя XVIII з'ездам ВКП(б).

(Перадавы артыкул «Праўды»).

АПЕРЗВОДКА ШТАБА ЛЕНІНГРАДСКАЙ ВАЕННАЙ АКРУГІ

На працягу 11 лютага на фронце адбываліся пошукі разведчыкаў, а месцамі артылерыйская перастрэлка. На поўнач ад Ладажскага возера прадаўжаліся сутычкі дробных пяхотных часцей. На Карэльскім перашыйку артылерыйская перастрэлка і сутычка пяхотных часцей, у рэзультаце чаго праціўнік адкінут і нашымі перадавымі часцямі занята 16 абарончых умацаваных пунктаў, з іх 8 жалезабетонных артылерыйскіх збудаванняў.

Наша авіяцыя рабіла разведчыя і баявыя палёты.

Напярэдадні выбараў кіруючых партыйных органаў

У АБЛАСНЫХ КАМІТЭТАХ КП(б)Б

МІНСК

У адпаведнасці з рашэннем ЦК ВКП(б) аб выбарах кіруючых органаў рэспубліканскіх, абласных, раённых, гарадскіх і пярвічных партыйных арганізацый Мінскі абком КП(б)Б вынес рашэнне аб выбарах кіруючых парторганаў па Мінскай вобласці.

Абком устанавіў тэрмін правядзення выбараў парторганаў з 15 лютага па 5 сакавіка. Выбары парторганаў,—гаворыцца ў пастанове абкома, — павінны быць праведзены пад знакам праверкі выканання партыйнымі арганізацыямі рашэнняў XVIII з'езда ВКП(б) і майскага Пленума ЦК ВКП(б), пад знакам далейшай мабілізацыі мас на паспяховае выкананне рашэнняў XVIII з'езда ВКП(б), палітычных і гаспадарчых задач, якія стаяць перад партарганізацыямі. Важнейшая задача ўсіх партыйных арганізацый у прадстаячых выбарах—выбранне ў кіруючыя партыйныя органы ўпаўне правераных большэвікоў, беззаветна адданых нашай партыі і здольных да канца абараняць справу комунізма.

Абком устанавіў тэрміны і нормы выбараў. Абком рэкамендаваў РК і ГК КП(б)Б правесці справаздачна-выбарныя сходы пярвічных партарганізацый у перыяд з 15 па 25 лютага. Трэцяя абласная партыйная канферэнцыя склікаецца 5 сакавіка 1940 г. Партарганізацыі Сталінскага, Варашылаўскага і Кагановіцкага раёнаў гор. Мінска, Барысава (горад), Слуцкага, Барысаўскага (сельскага) і Мінскага (сельскага) раёнаў праводзяць партканферэнцыі, а ў астатніх раёнах вобласці праводзяцца раённыя партыйныя сходы.

Абком устанавіў наступны модус выбараў дэлегатаў на раённыя гарадскія і абласную партканферэнцыі. Пярвічныя партарганізацыі Кагановіцкага, Сталінскага, Варашылаўскага раёнаў (Мінск) выбіраюць на райпартканферэнцыі аднаго дэлегата з рашаючым голасам ад 10 членаў партыі і аднаго дэлегата з дарадчым голасам ад 20 кандыдатаў партыі. Пярвічныя партарганізацыі, якія налічваюць менш 10 членаў партыі, выбіраюць на канферэнцыю аднаго дэлегата з рашаючым голасам. Пярвічныя партарганізацыі астатніх раёнаў, дзе праводзяцца партканферэнцыі, выбіраюць аднаго дэлегата з рашаючым голасам ад 3 членаў партыі і аднаго дэлегата з дарадчым голасам ад 10 кандыдатаў партыі.

Выбары дэлегатаў на мінскую гарадскую партыйную канферэнцыю праводзяцца на раённых партыйных канферэнцыях горраёнаў Мінска па норме адзін дэлегат з рашаючым голасам ад 30 членаў партыі і адзін дэлегат з дарадчым голасам ад 50 кандыдатаў. Выбары дэлегатаў на трэцюю мінскую абласную партканферэнцыю праводзяцца па модусу — адзін дэлегат з рашаючым голасам ад 45 членаў партыі і адзін дэлегат з дарадчым голасам ад 80 кандыдатаў партыі.

Абком устанавіў наступную павестку дня для райпартканферэнцый і райпартсходаў: справаздача РК КП(б)Б, справаздача рэвізійнай камісіі, выбары райкома і рэвізійнай камісіі, выбары дэлегатаў на трэцюю абласную партканферэнцыю і на XVIII з'езд КП(б)Б.

Абком абавязаў сакратароў РК і ГК КП(б)Б зараз-жа разгарнуць падрыхтоўку да прадстаячых выбараў парторганаў, устанавіць тэрміны выбараў парторганаў па асобных пярвічных партарганізацыях, арганізаваць асвятленне ходу падрыхтоўкі і правядзення выбараў у рэспубліканскім і раённым друку, аператыўную штодзённую інфармацыю абкома аб ходзе выбараў.

У дапамогу райкомам партыі ў правядзенні падрыхтоўчай работы па выбарах парторганаў абком накіроўвае ў раёны 50 чалавек абласнога і гарадскога партыйнага актыва.

**

8 лютага абком правёў нараду сакратароў гарадскіх райкомаў і гаркомаў, на якой абмеркаваны пытанні, звязаныя з правядзеннем выбараў, і намечаны практычныя мерапрыемствы. Па гэтаму-ж пытанню 9 лютага адбылася абласная нарада сакратароў сельскіх райкомаў КП(б)Б.

ВІЦЕБСК

Згодна пастановы ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б) Беларусі, бюро Віцебскага абкома партыі вынесла рашэнне аб правядзенні выбараў кіруючых партыйных органаў.

У рашэнні бюро ўказана, што прадстаячыя выбары кіруючых партыйных органаў павінны быць праведзены пад знакам праверкі выканання партыйнымі арганізацыямі рашэнняў гістарычнага XVIII з'езда ВКП(б) і майскага Пленума ЦК ВКП(б), пад знакам мабілізацыі мас на паспяховае ажыццяўленне рашэнняў XVIII з'езда.

Важнейшай задачай усіх партарганізацый у прадстаячых выбарах з'яўляецца вылучэнне ў кіруючыя партыйныя органы зусім правераных большэвікоў, бязмежна адданых партыі Леніна—Сталіна і здольных да канца абараняць справу комунізма.

Бюро абкома зацвердзіла план правядзення выбараў кіруючых партыйных органаў па раёнах вобласці і прапанавала райкомам і Віцебскаму гаркому зацвердзіць каляндарныя планы правядзення выбараў у пярвічных партарганізацыях.

Правядзенне абласной партыйнай канферэнцыі назначана на 6 сакавіка 1940 года.

Рэдакцыі абласной газеты «Віцебскі рабочы» і рэдакцыям райгазет прапанавана шырока асвятляць падрыхтоўку і ход выбараў кіруючых партыйных органаў.

ГОМЕЛЬ

Бюро Гомельскага абкома КП(б)Б на сваім пасяджэнні 5 лютага абмеркавала пытанне аб прадстаячай справаздачна-выбарнай кампаніі кіруючых партыйных органаў.

Усім райкомам і гаркому КП(б)Б прапанавана скарыстаць перыяд справаздач і выбараў кіруючых партыйных органаў для яшчэ большага ўздыму ўнутрыпартыйнай работы. Патрэбна мабілізаваць комуністаў на ўзорную рэалізацыю гістарычных рашэнняў XVIII з'езда ВКП(б) і майскага (1939 г.). Пленума ЦК ВКП(б). Правядзенне справаздачна-выбарнай кампаніі павінна цесна ўвязвацца з мабілізацыяй шырокіх працоўных мас на паспяховае выкананне ўсіх гаспадарча-палітычных задач і, асабліва, на большэвіцкую падрыхтоўку да прадстаячай веснавой сяўбы.

Паводле рашэння ЦК ВКП(б) справаздачна-выбарныя сходы кіруючых партыйных органаў пачнуцца з 15 лютага. Абком партыі зацвердзіў графік правядзення справаздачна-выбарнай кампаніі па вобласці. У гомельскіх гарадской і сельскай, Жлобінскай, Рэчыцкай, Рагачоўскай і Добрушскай партарганізацыях будуць праведзены партыйныя канферэнцыі, у астатніх раёнах вобласці—раённыя партыйныя сходы.

Скліканне гомельскай гарадской партыйнай канферэнцыі прызначана на 3 сакавіка. Абласную партканферэнцыю намечана склікаць 6 сакавіка.

Абком КП(б)Б рашыў камандзіраваць рад таварышоў з абласнога актыва для дапамогі райкомам партыі ў правядзенні справаздачна-выбарнай кампаніі. Райкомам прапанавана паслаць раённы актыў на дапамогу пярвічным партарганізацыям у правядзенні справаздачна-выбарных сходаў.

20 сакавіка—IX з'езд КП(б) Узбекістана

ТАШКЕНТ, 11 лютага. (ТАСС). Рашэннем ЦК КП(б) Узбекістана 20 сакавіка склікаецца чарговы IX з'езд КП(б) Узбекістана.

У парадку дня з'езда: справаздачныя даклады Цэнтральнага Камітэта (дакладчык тав. У. Юсупаў) і рэвізійнай камісіі (дакладчык тав. Волкаў), выбары ЦК КП(б) Узбекістана і рэвізійнай камісіі.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ВЯСНЫ Ў ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЯХ БССР

380 тысяч гектараў былой памешчыцкай зямлі размеркавана паміж беззямельнымі і малазямельнымі сялянамі заходніх абласцей БССР. 30 тысяч беззямельных і 76 тысяч малазямельных надзелены зямлёй. Выбары дэпутатаў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР выклікалі вялікі рост палітычнай і вытворчай актыўнасці працоўнага сялянства. Яно дзейна рыхтуецца да першай вясны на вызваленай зямлі.

Яравымі культурамі тут будзе засеяна 978 тысяч гектараў. Для аказання дапамогі ў падрыхтоўцы і правядзенні сяўбы Наркамзем БССР у заходнія вобласці наслаў 58 аграномаў. На месцы праз курсы прапушчана 300 аграномаў і заатэхнікаў. Ва ўсіх раёнах праводзяцца курсы сялян-актывістаў.

Зараз па вёсках праходзіць ачыстка насення. Толькі па адной Вілейскай вобласці працуе 101 зернеачышчальны пункт, завезены зернеачышчальныя машыны і ў іншыя вобласці. Завозіцца сельскагаспадарчы інвентар. Беластоцкі абласны спажывецкі саюз атрымаў тры вагоны лямяхоў і адвалаў. Будзе завезена на 350 тыс. руб. шорных вырабаў, 5 вагонаў вяровак і 35 тон падкоўных цвікоў. У Лідзе, Гродна і іншых гарадах арганізаван выраб плугоў і іншага сельскагаспадарчага інвентара.

У радзе раёнаў і вёсак прыступілі да работы грамадскія кузні. (БЕЛТА).

ДА ЎСІХ РАБОЧЫХ ЛЯСНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР

Зварот стаханаўцаў лесазагатовак і вывазкі Асіпавіцкага і Аршанскага леспрамгасаў

Наша соцыялістычная краіна ўступіла ў трэці год трэцяй сталінскай пяцігодкі. Гэты слаўны год совецкія людзі сустрэлі поўныя бадзёрасці, творчай ініцыятывы, жадання дабіцца яшчэ большых перамог у славу сваёй вялікай радзімы.

Мінулы 1939 год быў годам паляпшэння работы ў лясной прамысловасці.

Яшчэ больш узмацнілася тэхнічнае ўзбраенне ў лесе, выраслі новыя кадры, сапраўдныя лясныя багатыры, здольныя на выдатныя працоўныя подзвігі, здольныя перамагчы любыя труднасці. Але, не глядзячы на некаторыя поспехі, лясная прамысловасць знаходзіцца яшчэ ў вялікім даўгу перад дзяржавай.

У наступіўшым 1940 годзе партыя і ўрад паставілі перад лесазагатоўшчыкамі рад сур'ёзнейшых задач і абавязалі нас, лесазагатоўшчыкаў Беларускай рэспублікі, даць леса ў два з палавінай раза больш, чым у мінулым годзе. Гэтую баявую праграму мы абавязаны не толькі выканаць, але і перавыканаць. Мы вельмі добра разумеем, што чым лепш мы будзем працаваць, тым больш атрымаюць сыравіны фанерная, мэблевая, запалкавая і абаронная прамысловасць.

Праграму мінулага года Аршанскі леспрамгас выканаў першым па БССР яшчэ ў летнія месяцы і даў звыш плана 18.000 кубаметраў загатоўленай і вывезенай драўніны, а Асіпавіцкі леспрамгас загатовіў звыш плана 22.000 кубаметраў і вывез звыш плана 48.000 кубаметраў.

Стаханаўская работа забяспечыла нас, лясных рабочых, падпісаўшых гэты зварот, штомесячным заработкам па 1000—1100 рублёў.

1940 год павінен быць годам высокай прадукцыйнай працы, годам ліквідацыі адставання ўсёй лесазагатоўчай прамысловасці, годам перамог. Шлях да гэтага ў рашучай барацьбе за павышэнне прадукцыйнасці па загатоўцы і вывазцы, у шырокім унядрэнні брыгаднага метада, у ліквідацыі вялікіх і малых недахопаў.

Мы, лясныя рабочыя, камандзіры вытворчасці і служачыя Асіпавіцкага і Аршанскага леспрамгасаў, прасякнутыя глыбокім сазнаннем тых вялікіх клопатаў і ўвагі, якія нам штодзенна ўдзяляюць партыя і ўрад, ставім перад сабой задачу безумоўнага выканання і перавыканання дзяржаўнага плана загатовак і вывазкі лесу першага квартала і ўсяго 1940 года ў цэлым.

Вось нашы абавязацельствы:

1. Працаваць на загатоўцы і вывазцы лесу звеннямі, бо толькі высокая культура арганізацыі вытворчасці дае высокую прадукцыйнасць працы.

2. Працаваць выключна рацыяналізаваным інструментам, абучаючы ўсіх новых рабочых уладанню лучковай пілой.

3. Выконваць штодзенна нормы выпрацоўкі па загатоўцы лесу на 150 процантаў, г. зн. кожны месяц даваць 36 норм на лесаруба, кожны квартал — 108 норм, а за год на звяно з 6 чалавек — па 20.000 кубаметраў.

4. Давесці выхад страявой драўніны пры распрацоўцы леса да 70 проц.

5. Выконваць штодзённыя нормы вывазкі, не менш, чым на 125 проц., г. зн. кожны месяц даваць па 30 норм на возчыка, за кожны квартал — 90 норм і за год — 330 норм. Захоўваць пры гэтым правільны догляд і кармленне каня.

6. Выконваць штодзённыя нормы пагрузкі на 150 проц., г. зн. кожны месяц даваць па 36 норм на грузчыка, кожны квартал па 108 і за год 400. Не дапускаць ні адной гадзіны прастою машын і вагонаў.

7. Выконваць штодзённыя нормы механізаванай вывазкі на 120 проц., г. зн. кожны месяц даваць па 60 норм на аўтамашыну пры двухзменнай рабоце, за квартал 180 норм і за год 660 норм, а на кожнага вадзіцеля 30 норм у месяц, 90 у квартал і 330 за год. Няспынна сачыць за захаванасцю машын і трыманнем іх ва ўзорным парадку.

Таварышы калгаснікі! Змагайцеся за выкананне сваім калгасам устаноўленага плана лесавывазкі першага квартала да 10 сакавіка. Арганізуйце ў лесе пастаянныя брыгады возчыкаў па метаду брыгады тав. Ганчаронка Д. з калгаса «Дуброва», Асіпавіцкага раёна.

Таварышы! Падымем яшчэ вышэй сцяг соцыялістычнага спаборніцтва за паспяховую работу лесазагатоўчай прамысловасці, за выхад яе ў перадавыя галіны народнай гаспадаркі БССР! Гэтую ў вышэйшай ступені пачотную задачу мы вырашым толькі тады, калі кожны леспрамгас, кожны мехпункт, кожнае звяно і брыгада, кожны лесаруб, возчык, вадзіцель, камандзір вытворчасці па-большэвіцку будуць змагацца за павышэнне прадукцыйнасці працы, за высокую рэнтабельнасць і культуру вытворчасці.

Будзем-жа, таварышы, змагацца за пачотнае званне перадавога леспрамгаса рэспублікі, за далейшае развіццё стаханаўскага руху, за выкананне праграмы першага рашаючага квартала загатоўкі і вывазкі лесу 1940 года, за выкананне пяцігодкі па росту прадукцыйнасці працы ў лясной прамысловасці ў чатыры гады!

Стаханаўцы і камандзіры вытворчасці Асіпавіцкага і Аршанскага леспрамгасаў:

В. ГОЦІН, Д. БАРАДАЎКА, А. ТРЫБУШЭЎСКІ, І. СЛУХАЎСКІ, Д. ГАНЧАРОНАК, Ф. ЯЦЫНА, А. ЛІННІК, Т. ГАНЧАРОНАК, ВІТКОЎСКІ, РАБКІН, старшыня райкома прфсаюза леса і сплава **КАРАЛЬКЕВІЧ, СЫЧОЎ, ЦЫНКЕВІЧ, ТАРАСЕВІЧ, ГЛАЗКО, ЛАТЫШОЎ, ЛІЗІН, МАРОЗ, ПРАКАПОВІЧ, ШАПІЦА,** дырэктар Аршанскага леспрамгаса **ЛІЎШЫЦ,** старшыня райкома прфсаюза леса і сплава **КАРПІЦКІ.**

У ЦК КП(б) Беларусі

ЦК КП(б) Беларусі прыняў рашэнне аб рабоце курсаў старшынь, брыгадзіраў і звеннявых калгасаў у Жыткавіцкім раёне, Палескай вобласці. У пастанове ЦК КП(б)Б гаворыцца аб тым, што Жыткавіцкі райком партыі і райвыканком, замест таго, каб з 15 студзеня разгарнуць работу курсаў старшынь, брыгадзіраў і звеннявых калгасаў, як гэтага патрабавала рашэнне ЦК КП(б)Б ад 3 студзеня 1940 года «Аб арганізацыі агратэхнічнай вучобы ў зімні перыяд 1940 года», — толькі 25 студзеня распачалі вучобу 17 старшынь калгасаў і 12 брыгадзіраў, а курсы звеннявых калгасаў на час праверкі не пачалі сваёй работы.

У рэзультаце недаацэнкі палітычнага значэння мерапрыемстваў па падрыхтоўцы асноўных кадраў калгасаў, Жыткавіцкі райком партыі абмежаваўся фармальным разглядам на райкоме пытання аб арганізацыі курсаў, перадаверыўшы правядзенне гэтай работы другарадным работнікам раённага зямельнага аддзела.

Заняткі курсаў старшынь калгасаў і брыгадзіраў сістэматычна зрываюцца па прычыне непадрыхтаванасці і няяўкі на заняткі зацверджаных райкомам партыі настаўнікаў, а ў перыяд з 25 па 30 студзеня курсы працавалі па 2—3 гадзіны ў дзень.

Сакратары райкома партыі, старшыня райвыканкома, — гаворыцца ў рашэнні ЦК КП(б)Б —не арганізавалі палітыка-выхаваўчай работы на курсах, не прынялі асабістага ўдзелу ў правядзенні заняткаў з старшынямі і брыгадзірамі калгасаў, а ў дні, калі назначалі іх лекцыі, на заняткі не з'яўляліся, дапускаючы зрыў заняткаў, або замянялі лекцыі непадрыхтаванымі настаўнікамі, што выклікала справядлівыя нараканні з боку старшынь і брыгадзіраў калгасаў. Усё гэта прывяло да таго, што многія старшыні і брыгадзіры калгасаў (старшыні калгасаў «Чырвоная Ніва», імені АДПУ і інш.) пакінулі курсы.

ЦК КП(б) Беларусі ўказаў сакратару Жыткавіцкага райкома партыі т. Масалкову і старшыні райвыканкома т. Берковічу на недапушчальныя з іх боку адносіны да выканання рашэння ЦК КП(б)Б. ЦК растлумачыў Жыткавіцкаму райкому партыі і райвыканкому, што палітычная і агратэхнічная вучоба старшынь, брыгадзіраў і звеннявых калгасаў павінна адыграць рашаючую ролю ў арганізацыі калгасных кадраў для вырашэння такіх важнейшых задач, як уздым ураджайнасці і павышэнне прадукцыйнасці жывёлагадоўлі ў калгасах.

Прапанавана пад асабістую адказнасць сакратара Жыткавіцкага райкома партыі тав. Масалкова і старшыні райвыканкома т. Берковіча неадкладна пачаць нармальную работу курсаў па падрыхтоўцы калгасных кадраў, забяспечыўшы поўны ахват імі ўсіх старшынь, брыгадзіраў і звеннявых калгасаў раёна, прыняўшы асабісты ўдзел у правядзенні лекцый на гэтых курсах па паасобных тэмах.

(БЕЛТА).

ГЕРОІ-СЕДОЎЦЫ У ГАСЦЯХ У ПРАЦОЎНЫХ СТАЛІЦЫ

10 лютага ў Цэнтральным доме Чырвонай Арміі камандзіры, палітработнікі і байцы Маскоўскага гарнізона сустрэліся з героямі-седоўцамі. На сустрэчы прысутнічалі маршал Савецкага Саюза тав. С. М. Будзённы, камандарм 2-га ранга тав. О. І. Гарадавікоў і інш.

Начальнік Палітупраўлення Маскоўскай Ваеннай Акругі дывізіённы камісар тав. Лабачоў перадаў удзельнікам гістарычнага дрэйфа ад імені сабраўшыхся гарачае прывітанне. Група жонак камандзіраў паднесла седоўцам кветкі.

Героі Савецкага Саюза тт. А. П. Сабалеўскі, І. М. Недзвецкі і П. В. Мегер расказалі сабраўшымся аб жыцці на дрэйфуючым караблі.

У заключэнне вечара адбыўся канцэрт чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці.

Героі Савецкага Саюза тт. К. С. Бадзігін і Н. С. Шарыпаў наведалі аўтазавод імені Сталіна. Яны агледзелі цэхі, гутарылі з рабочымі і інжынерамі.

Вечарам 1.100 аўтазаводцаў сустрэліся з седоўцамі ў Палацы культуры.

РАЙВЫКАНКОМЫ ПРЫСТУПІЛІ ДА РАБОТЫ

БАРАНАВІЧЫ, 7 лютага. (Кар. «Звязды»). У гутарцы з карэспандэнтамі «Звязды» намеснік старшыні Баранавіцкага аблвыканкома тав. Н. П. Абраменка расказаў, як па вобласці праходзіць арганізацыя раёнаў і сельсоветаў.

— Працоўныя нашай вобласці, — сказаў тав. Абраменка, — выключна радасна сустрэлі Ўказ Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР ад 15 студзеня 1940 г. аб стварэнні ў заходніх абласцях БССР раёнаў і сельсоветаў. Гэтае мерапрыемства мае вялікае гаспадарчае і палітычнае значэнне. Вядома, што ў былой панскай Польшчы органы кіраўніцтва былі адарваны ад мас. Польскія заправілы менш за ўсё думалі таксама аб эканамічным развіцці так званых «крэсаў».

З першых-жа дзён вызвалення Заходняй Беларусі ад іга польскіх памешчыкаў і капіталістаў паўстала задача—як можна хутчэй наблізіць органы ўлады да самых шырокіх працоўных мас. Для гэтага, зразумела, трэба было перабудаваць усю структуру ўпраўлення па-савецку.

У сучасны момант па Баранавіцкай вобласці ўжо арганізавана 26 раёнаў і два гарадскія советы абласнога падпарадкавання. Гэта — вельмі актуальнае і неабходнае мерапрыемства. Вось, напрыклад, нованарганізаваны Клецкі раён. Раней гэта быў закінуты сельскі куток былога Навагрудскага ваяводства. Насельніцтву па таму ці іншаму пытанню прыходзілася ездзіць за дзесяткі кіламетраў у Навагрудак ці Несвіж. Між тым, Клецк—горад з 6.995 чал. насельніцтва. У ім 3 скурзаводы, мэблевыя майстэрні, чатыры паравыя і пяць вадзяных млыноў. Пры такіх умовах, вядома, абсалютна правільна ўтварэнне Клецкага раёна. Дастаткова сказаць, што закансерваваныя раней прадпрыемствы зараз, у сувязі з раёніраваннем, пушчаны ў эксплаатацыю. Зараз у Клецкім раёне мяркуецца ўтварыць 13 сельсоветаў і адзін горсовет.

Або ўзяць Юрацішкаўскі раён. Гэта самы адсталы пункт былога ваяводства. З «начальства» насельніцтва тут толькі ведала секвестратараў — зборшчыкаў падаткаў. Цяпер мяркуецца арганізаваць 16 сельсоветаў. Тэрыторыя новага раёна складае 1.104,9 квадратных кіламетраў з насельніцтвам у 38.907 чалавек. У раёне 2 лесазаводы, 7 смалакураных і 5 сыраварных заводаў і іншыя прадпрыемствы.

Усе гэтыя прыклады паказваюць, што раёніраванне заходніх абласцей БССР з'яўляецца вялікім стымулам да ўздыму ўсяго гаспадарчага, культурнага і палітычнага жыцця працоўных.

З 13 лютага па вобласці пачынаюць работу 392 сельсоветы і 9 гарадскіх советаў. На сёнешні дзень усе новыя райвыканкомы ўкамплектаваны асноўнымі работнікамі. Раёніраванне паставіла перад намі задачу вылучэння новых работнікаў з мясцовых актывістаў, прыцягнення іх да кіраўніцтва. Так, у Слоніме, Стаўбцах і іншых месцах вылучаны на кіруючую работу мясцовыя актывісты, праявіўшыя сябе ў час выбараў у Народнае Сабранне. У Стаўбцах, напрыклад, намеснікам старшыні райвыканкома працуе тав. Царун—дэпутат Народнага Сабрання, чалавек, які пры ўладзе польскіх паноў прасядзеў 12 год у турме. У сельскія советы вылучаюцца людзі, на справе паказаўшыя сваю адданасць народу, савецкай уладзе.

У бліжэйшы час у абласным цэнтры намечана правесці курсы на 250 чалавек для падрыхтоўкі работнікаў сельсоветаў.

Арганізацыя новых раёнаў супала з выбарчай кампаніяй. Таму зразумела, што першы крок работы новых райвыканкомаў—гэта падрыхтоўка да выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР. Райвыканкомы таксама прыступілі да вырашэння бягучых пытанняў штодзённага жыцця.

Н. ГРОЗАЎ,
Б. ТУРАВЕЦКІ.

Агітатары завода „Вызваленне“

ПІНСК, 10 лютага. (Спец. кар. «Звязды»). Пераступіўшы парог вартавой будкі фанернага завода «Вызваленне», вы адразу ўбачыце прыбіты на сцяне заводскай сталовай фанерны шчыт для розных аб'яў.

— 9 лютага чарговыя заняткі палітгуртка механічнага цэха,—выразна гаварылі літары вывешанай на сцяне аб'явы.

Тут-жа на відным месцы вывешан план-расклад гуртковых заняткаў. З часу апублікавання Указаў Прэзідыумаў Вярхоўных Советаў СССР і БССР аб пачатку выбарчай кампаніі заводскі клуб, сталовая, канцылярыя ператварыліся ў аўдыторыі палітвучобы і масавай работы.

Ведаць кожны артыкул вялікай хартыі савецкага народа—Сталінскай Канстытуцыі і Палажэнняў аб выбарах у Вярхоўныя Советы, усебакова падрыхтавацца да выбараў—гарачае жаданне рабочых.

Зараз на заводзе пры дапамозе гаркома партыі падабрана 17 агітатараў. Многія з іх закончылі 10-дзённы семінар, правялі агітацыйна-масавую работу ў часе падрыхтоўкі да выбараў дэпутатаў у Народнае Сабранне Заходняй Беларусі.

На заводзе арганізавана 12 гурткоў. Агітатар т. Паплаўскі ўжо набыў дастатковы вопыт агітацыйнай работы. Ён у сваім гуртку жыва і выразна расказвае слухачам аб вялікай Сталінскай Канстытуцыі, аб яе тварцу таварышу Сталіне.

Дырэктар завода тав. Вейфман усямерна дапамагае агітатарам, дае належныя парады, кансультацыі, як лепш арганізаваць заняткі. Сам ён кіруе двума найбольш многалюднымі гурткамі: гуртком інжынерна-тэхнічных работнікаў і гуртком рабочых сартыровачнага цэха.

Хваляй новых вытворчых перамог азнаменавана на заводзе перадвыбарчая кампанія. Брыгадзір лушчыльнай брыгады, ён-жа агітатар, тав. Фельдман Ошэр не абмяжоўваецца адной палітычнай агітацыяй, ён паказвае асабістыя ўзоры работы. Студзеньскі план яго брыгада выканала на 118 проц. Брыгадзір брыгады абрэзчыкаў фанеры тав. Рыбарчык Аляксандр спаборнічае за першынства на заводзе. Яго брыгада студзеньскі план выканала на 120 проц.

Рабочыя-станочнікі паказваюць узоры сацыялістычнай працы.

Вялікую дапамогу агітатары аказваюць лунінецкаму выбарчаму ўчастку. Ні адно мерапрыемства на ўчастку не праведзена без удзелу агітатараў завода.

Агітатараў на заводзе любяць і паважаюць. Яны нясуць у масы рабочых словы большэвіцкай праўды.

П. СТАРАВЫБАРНЫ.

Тэарэтычная гутарка па 3-му раздзелу Кароткага курса гісторыі ВКП(б) на станкабудаўнічым заводзе імені Варашылава (Мінск). Прапагандыст Сталінскага РК КП(б)Б тав. Немец І. Н. робіць уступленне да гутаркі. Фота М. Савіна. (Фотахроніка БЕЛТА).

У ДАПАМОГУ ВЫВУЧАЮЧЫМ МАРКСІЗМ-ЛЕНІНІ[ЗМ]

Аб рабоце таварыша Сталіна „Клас пролетарыяў і партыя пролетарыяў“

У журнале «Большэвік» (№ 23—24, снежань 1939 года) апублікаван артыкул таварыша Сталіна «Клас пролетарыяў і партыя пролетарыяў». Гэты артыкул, напісаны па поваду першага пункта статута партыі, прынятага на II з'ездзе РСДРП, з'яўляецца каштоўнейшым укладам у большэвіцкую навуку аб пролетарскай партыі новага тыпу. Пераклад гэтага артыкула з грузінскай мовы на рускую робіць яго даступным для мільёнаў людзей.

Артыкул «Клас пролетарыяў і партыя пролетарыяў» паявіўся 1(14) студзеня 1905 года ў газеце «Пролетарыятыс брдзола» («Барацьба пролетарыята»). Расія знаходзілася ў той час напярэдадні першай буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі. Праз некалькі дзён пасля апублікавання артыкула таварыша Сталіна пачаліся адкрытыя рэвалюцыйныя баі супроць самадзяржаўя; хваля рэвалюцыі 1905 года хутка разлілася магутным патокам па ўсёй краіне.

Перад рабочым класам Расіі адкрываліся велічныя перспектывы, уставалі велізарныя гістарычныя задачы. Ён заклікан быў стаць на чале рэвалюцыйнага руху ва ўсім свеце. Але для таго, каб ажыццявіць гістарычную місію кіраўніка рэвалюцыйнай барацьбы супроць самадзяржаўя, дабіцца яго звяржэння, забяспечыць перарастанне буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў рэвалюцыю сацыялістычную і арганізаваць яе перамогу, рабочаму класу патрэбна была палітычная партыя новага тыпу. Толькі такая партыя, якая ўвасабляе ў сабе ўсю магутнасць і арганізаванасць рабочага класа і злучае рабочы рух з сацыялізмам, магла выпрацаваць правільную праграму і тактыку рэвалюцыйнай барацьбы пролетарыята і дабіцца яго перамогі.

Таму задачай усіх задач, стаяўшых перад рабочым класам Расіі ў пачатку XX века, было стварэнне такой партыі.

Ленін і Сталін вялі барацьбу за партыю на працягу раду год яшчэ да рэвалюцыі 1905 года.

Якою павінна быць гэтая партыя, які састаў яе, хто можа быць членам партыі, якая яе арганізацыйная будова, — усе гэтыя пытанні мелі велізарнае палітычнае значэнне. Ад іх вырашэння залежала будучыня і лёс партыі, будучыня і лёс усяго рэвалюцыйнага руху. Стварэнне сапраўды рэвалюцыйнай пролетарскай партыі, маючай навукова-марксісцкую праграму і правільную тактыку, моцную арганізацыю, было неабходнай, першачарговай умовай перамогі рэвалюцыі і сацыялізма.

Міжнародны рэвалюцыйны рух таго часу ведаў толькі партыі II Інтэрнацыянала, партыі старога тыпу, якія ўсё больш ператвараліся ў прыдаткі парламенцкіх фракцый, нядольныя на рэвалюцыйную барацьбу супроць капіталізма. Ісці па шляху гэтых апартуністычных партый — значыла пакінуць рабочы клас Расіі без кіраўніцтва і пагубіць рэвалюцыю, пагубіць справу сацыялізма.

Барацьба за партыю новага тыпу разгортвалася напярэдадні буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў Расіі. У гэтых умовах знаходзілася нямала людзей, якія імкнуліся скарыстаць рабочы рух у інтарэсах буржуазіі і павесці яго па жаданаму ёй шляху. У партыйныя арганізацыі з гэтай мэтаю ішлі часта «легальна-марксісцкія», інтэлігенцкія і іншыя элементы, якія з'яўляліся праваднікамі буржуазнага ўплыву на пролетарыят. Характарызуючы гэты перыяд барацьбы за стварэнне большэвіцкай партыі ў артыкуле «Ленін, як арганізатар і правадыр РКП», таварыш Сталін пісаў:

«Задача заключалася ў тым, каб аддзяліць авечак ад казлішч, адмежавацца ад чужакоў, арганізаваць кадры вопытных рэвалюцыянераў на мясцах, даць ім ясную праграму і цвёрдую тактыку, нарэшце, сабраць гэтыя кадры ў адзіную баявую арганізацыю прафесіянальных рэвалюцыянераў, дастаткова канспіратыўную для таго, каб устаяць супроць жандарскіх набегаў, але, разам з тым, дастаткова звязаную з масамі для таго, каб павесці іх у патрэбную мінуту на барацьбу...

Найвялікшая заслуга Леніна перад рускім пролетарыятам і яго партыяй заключаецца ў тым, што ён раскрыў усю небяспеку меншавіцкага арганізацыйнага «плана» яшчэ ў той момант, калі «план» быў ледзь зачаты, калі самі аўтары «плана» з цяжкасцю ўяўлялі ясна яго абрысы, і, раскрыўшы яго, адкрыў шалёную атаку супроць арганізацыйнай распушчанасці меншавікоў, сканцэнтраваўшы ўсю ўвагу практыкаў на гэтым пытанні. Бо гутарка ішла аб існаванні партыі, аб жыцці і смерці партыі» (І. Сталін, «Аб Леніне»).

Апублікаваны ў пачатку 1905 года артыкул таварыша Сталіна «Клас пролетарыяў і партыя пролетарыяў» абгрунтоўваў, прапагандаваў, абараняў ленінскі план пабудовы партыі і быў накіраван супроць арганізацыйнай распушчанасці меншавікоў, супроць іх апартуністычных, гібельных для рабочага класа прынцыпаў арганізацыі партыі.

На тым пачатковым этапе барацьбы за партыю апартунізм праявіўся перш за ўсё ў арганізацыйным пытанні. Найбольш яркім яго выражэннем быў першы пункт статута партыі, сфармуліраваны Мартавым на II з'ездзе РСДРП у 1903 годзе.

Першы пункт статута, які вызначаў састаў партыі, меў велізарнае значэнне для стварэння баявой, авангарднай арганізацыі рабочага класа, заклікання, па выражэнню Леніна, перавярнуць Расію. [illegible]

[illegible] ...шавікоў і цэлага раду апартуністычных і раскольніцкіх дзеянняў меншавіцкіх лідэраў, не жадаўшых выконваць волю партыі, Ленін павёў барацьбу за скліканне III з'езда РСДРП. Ён напісаў тады сваю славутую брашуру «Крок уперад, два крокі назад», у якой даў арганізацыйныя асновы партыі новага тыпу.

[illegible]

Бязлітасная барацьба супроць гэтай распушчанасці была цэнтральнай задачай рабочага руху, бо вырашалася пытанне аб жыцці і смерці партыі.

Таварыш Сталін у сваім артыкуле біў не толькі закаўказскіх меншавікоў: ён нанёс руйнуючы ўдар па агульнарасійскаму апартунізму. З выдатнай сталінскай яснасцю і пераканаўчасцю артыкул па- [illegible]

[illegible] ...рады строга ў індывідуальным па[радку] толькі самых перадавых, самых д[...]ных прадстаўнікоў савецкага народа [...] сцягу большэвіцкай партыі напісан [Ста]лінскі дэвіз: «мы павінны быць п[ільнымі] і не павінны забываць, шт[о на]ша партыя ёсць крэпасць, дзверы [якой] адчыняюцца толькі для дастойных».

Б. ПАНАМАРО[Ў]

ПІСЬМЕННІК-ГРАМАДЗЯНІН

(Да гадавіны з дня смерці Эдуарда Людвігавіча Самуйлёнка)

Год назад, 12 лютага 1939 года, абарвалася выдатнае жыццё Эдуарда Людвігавіча Самуйлёнка, аднаго з лепшых беларускіх празаікаў, майстраў мастацкага слова.

Самуйлёнак пражыў кароткае, але слаўнае жыццё; увесь час гарэў ён цудоўнымі творчымі замысламі, выдатнымі імкненнямі, марыў працаваць яшчэ больш і лепш на карысць развіцця беларускай савецкай літаратуры. І тое, што паспеў ажыццявіць Эдуард Людвігавіч, тое, што ён стварыў, сведчыць аб выдатным таленце рана памёршага пісьменніка, аб яго імкненні аддаць усе свае сілы і здольнасці на карысць сацыялістычнай радзімы.

Вялікая патрабавальнасць да сябе, як да пісьменніка, характарызуе творы Самуйлёнка. Кожны з яго твораў сведчыць аб вялікай рабоце пісьменніка над ідэйна-мастацкай якасцю, над словам, над удасканаленнем мастацкай тэхнікі.

Эдуард Людвігавіч Самуйлёнак нарадзіўся ў 1907 г. у сям'і чорнарабочага. Раней сям'я жыла ў Петраградзе, а ў 1918 годзе вярнулася на радзіму бацькі ў вёску Бандзелі, Дрысенскага раёна. 17-гадовым хлопцам, у 1924 годзе ўступае Самуйлёнак у рады ВЛКСМ і з усім жарам сваёй энергічнай натуры аддаецца актыўнай грамадскай рабоце. Школай для маладога Самуйлёнка з'явілася Чырвоная Армія, у радах якой ён пачынае пісаць свае першыя апавяданні з чырвонаармейскага жыцця. Гэтыя апавяданні друкуюцца ў газетах «Чырвонаармейская праўда» і «Чырвоная Полаччына». Але першы літаратурны поспех не ўскружыў галаву Самуйлёнку. Працуючы пасля дэмабілізацыі ў рэдакцыі полацкай акруговай газеты, Самуйлёнак аддае многа ўвагі сваёй самаадукацыі, узняццю свайго палітычнага і культурнага ўзроўню. У 1934 г. Самуйлёнак пераехаў у Мінск на сталае жыхарства і заняўся выключна літаратурнай дзейнасцю.

З твораў Самуйлёнка трэба адзначыць наступныя зборнікі: «Пункт апоры» і «Дачка эскадрона», аповесць «Тэорыя Каленбрун», вялікі раман «Будучыня» і п'есу «Пагібель воўка».

Гэта нешматкалькасная літаратурная спадчына мае, аднак, вялікае значэнне для савецкай беларускай літаратуры. Адзін раман «Будучыня», які ўзняў на вышэйшую ступень беларускую мастацкую прозу, варты таго, каб яго паставіць побач з лепшымі творамі ўсёй савецкай літаратуры.

Заслугі Самуйлёнка ў галіне развіцця беларускай літаратуры былі адзначаны партыяй і ўрадам. Зусім незадоўга да смерці пісьменнік быў узнагароджан урадам ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Шырокая разнастайная тэматыка характарызуе апавяданні Самуйлёнка, сабраныя ў яго зборніках «Пункт апоры», «Дачка эскадрона».

Былое змаганне рэвалюцыянераў супроць царызма («Цагліна казэмата», «Сон»), гераічныя эпізоды грамадзянскай вайны («Пункт апоры»), радаснае, шчаслівае жыццё савецкіх людзей («Дачка эскадрона») і барацьба з перажыткамі капіталізма ў свядомасці людзей («Паляўнічае шчасце»), няўдалыя спробы класавых ворагаў перашкодзіць сацыялістычнай перабудове вёскі («Русалчыны сцежкі») жыццё і змаганне працоўных за мяжой («Урачыстая месса», «Сустрэча») ды інш. — вось асноўная тэматыка гэтых апавяданняў. Актуальнасць і палітычная завостранасць, ідэйнасць праблематыкі злучаецца ў іх з цікавай апрацоўкай сюжэта. У апавяданнях яскрава выступае спецыфіка мастацкага метада Самуйлёнка: уменне цікава пабудаваць сюжэт на вострым, інтрыгуючым канфлікце, паказаць героя ў яго драматычных дзеях. Апавяданні Самуйлёнка, у большасці, вельмі дынамічныя, сюжэтныя канфлікты драматычна напружаныя. Самуйлёнак умеў выбіраць з жыцця такія падзеі, эпізоды, якія насычаны сапраўдным драматызмам і моцна хвалююць чытача. Вось чытач хвалюецца разам з начальнікам авіяатрада Сперанам, які павінен вывесці самалёты з кальца белых, але зусім не мае бензіна. Чытач з неаслабнай увагай і замiраннем сэрца чакае, які-ж выхад знойдуць гэтыя храбрыя, мужныя, благародныя людзі і, урэшце, з радасцю сустракае вестку аб знойдзеным выхадзе. Разам з дзедам Лаўрэнам, чытач перажывае ўсе прыгоды галяерання за выдрай, ад усёй душы радуецца, калі стары дзед перамагае свае анархісцкія настроі і радасна падпарадкоўваецца свядомай працоўнай дысцыпліне калектыва.

Хвалююча разгортваюцца падзеі ў апавяданні «Дачка эскадрона», у якім расказваецца аб сустрэчы двух сясцёр пасля доўгай разлукі. Дзве маленькія дзяўчынкі разлучыліся ў часы грамадзянскай вайны, зусім не ведалі, дзе нават шукаць адна адну. І вось, калі на з'ездзе партыі сустракаюцца яны выпадкова,—адна з іх—дырэктар завода, другая—артыстка. З вялікай цеплынёй паказвае тут пісьменнік, што ў савецкай краіне няма пакінутых, нікому непатрэбных дзяцей. З адзінокіх дзяцей-сірот краіна выхоўвае поўнаправных, каштоўных грамадзян. У кожным са сваіх апавяданняў пісьменнік малюе энергічных, жыццерадасных, актыўных людзей, беззаветна адданых справе змагання за шчасце свайго народа. І вялікай любоўю да такіх людзей насычаны ўсе гэтыя апавяданні, вялікай увагай да чалавека, яго благародных імкненняў і паступкаў.

Першая аповесць Самуйлёнка «Тэорыя Каленбрун» вышла ў 1934 г. і звярнула на сябе ўвагу чытачоў. Тут пісьменнік паставіў вельмі актуальную ў той час тэму аб каварных метадах дзейнасці замежных разведак. Шмат маляўнічых эпізодаў гераічнай барацьбы і жыцця працоўных у панскай Польшчы праходзяць перад вачыма чытача. Забастоўка на заводзе «Нептун», першамайская дэманстрацыя, рэвалюцыйныя выступленні рабочых супроць урада паноў і капіталістаў, самаахвярная, энергічная работа камуністаў, жудасныя малюнкі жыцця і пакут беспрацоўных і беспрытульных і, урэшце, агідныя імкненні мярзотных агентаў ахранкі прабрацца ў асяроддзе рэвалюцыйных рабочых, каб правадзіць усю работу—вось асноўныя моманты аповесці. З асаблівым майстэрствам пабудаваў тут пісьменнік інтрыгу аповесці. Элементы прыгодніцтва, якія тут маюць месца, асабліва павышаюць запікаўленасць і хваляванне чытача. У фінале аповесці моцна гучыць вера аўтара ў перамогу працоўных над ворагамі, якіх удаецца выкрыць.

Лепшым і найбольш зрэлым творам Эдуарда Людвігавіча Самуйлёнка з'яўляецца выдатны раман «Будучыня» (1938 г.). Тут мы бачым ужо зрэлага майстра, удумлівага, глыбокага, таленавітага.

Раман «Будучыня» уваскрашае падзеі 1920 года, калі ўся краіна Советаў змагалася супроць белагвардзейцаў і інтэрвентаў. Пісьменнік распрацаваў тут тэму аб жыцці і змаганні грузінскага народа за зямлю, свабоду і шчасце, за пролетарскую рэвалюцыю, супроць меншавіцкага ўрада Ноя Жорданія, якога падтрымлівалі англійскія інтэрвенты.

Пісьменнік стварыў вялікае палатно жыцця, быту і нраваў працоўных Грузіі, улавіў і перадаў подых гераічнай эпохі змагання за савецкую ўладу ў канкрэтных нацыянальных і гістарычных абставінах.

Пейзаж Грузіі, Калхідскай нізіны з яе неасяжнымі прасторамі балот, курганаў, з густымі лісцвенымі лясамі і балотамі, поўнымі малярыйных камароў—гэта той фон, на якім адбываюцца падзеі. Там раскіданы невялікія сяленні, дзе жывуць грузінскія сяляне. На маленечкіх кавалках зямлі цяжка працуюць яны, каб як-небудзь пракармаваць сям'ю. Яны задыхаюцца ад беззямелля і малазямелля, яны вымушаны пазычаць грошы за вялікія працэнты ў купцоў, растаўшчыкоў, багацеяў. Так было, але так больш не будзе. З вялікай павагай да сваіх герояў паказаў Самуйлёнак нацыянальныя рысы грузінскага народа—мужнасць, смеласць, моцнае пачуццё чалавечай годнасці, вялікую, бязмежную самаадданасць у барацьбе.

Дадатныя героі рамана «Будучыня»—у большасці простыя грузінскія сяляне. Але яны становяцца барацьбітамі, партызанамі, не жадаючы больш пакорліва гнуць свае спіны. Малюючы сваіх дадатных герояў, пісьменнік ажыццявіў асноўны прынцып сацыялістычнага рэалізма—паказ актыўнага барацьбіта ў плане рэалізма і рэвалюцыйнай рамантыкі. Героі рамана мараць аб лепшай, светлай і радаснай будучыні; імкненне да новага жыцця афарбоўвае ўсе іх парывы, дзейнасць, барацьбу. Гэту мэтаімкнёнасць асабліва прыгожа паказаў Самуйлёнак у эпізодзе, калі прадстаўнік партызан Міхаіл Ганарджыя прыходзіць да старога большэвіка Габісонія за парадай і той апавядае яму аб Сталіне.

«Шчасце ў барацьбе! Перамагае смеласць!»—сказаў той, каго мы звалі Пастырам і Настаўнікам, Сосо Джугашвілі, той, хто вучыў нас, рабочых Батумі, барацьбе за свае рабочае права, за вызваленне ад спрадвечнай няволі. Гэта ён сказаў пятнаццаць год назад. За гэты час шмат вады вынілі бурлівыя рэкі ў Чорнае мора, за гэты час шмат крыві пралілася з грудзей лепшых сыноў рабочага класа, шмат імён слаўных загасла ў нябыцці, як загасаюць ясныя зоры на восеньскім небе. І, аднак, жывой засталася рабочая праўда, якая напісана на сцягах партыі большэвікоў, жывой засталася наша сіла, бо ўсё, што ёсць лепшае ў народзе, ідзе да нас, што ёсць лепшае ў жыцці, народжана сілай духу рэвалюцыі. «Шчасце ў барацьбе! Перамагае смеласць!». Гэтыя натхнёныя словы, разам са словамі аб сонечнай будучыні асабліва падкрэсліваюць мэтаімкнёнасць герояў рамана, іх глыбокую веру ў перамогу і радасць перамогі. Разам з тым Самуйлёнак паказаў сваіх герояў не адарванымі ад жыцця, а ў цеснай сувязі з бытам, нравамі і традыцыямі Грузіі, даў тыповыя рысы ў індывідуальных, непаўторных вобразах. Кожны з герояў рамана жыве сваім, індывідуальным жыццём і разам з тым з'яўляецца носьбітам тыповых рыс. Пісьменнік раскрывае іх у багацці псіхалагічных перажыванняў, паводзін, падзей, эпізодаў.

Неабходна адзначыць і майстэрства Самуйлёнка, якое выявілася ў паказе дзяцей. Іліко, Маро ды іншыя дзіцячыя вобразы рамана—лепшыя ў беларускай літаратуры, так поўнакроўна, глыбока і ўсебакова напісаў іх аўтар. Не толькі дадатныя героі, але і ворагі працоўнага народа, як Сімон Гамрэкелі, Гунава, Мучаі ды інш. створаны пісьменнікам рэалістычна, поўнакроўна. Пісьменнік паказаў адпанаванне капіталістаў і інтэрвентаў, падаранне асобнаатрадчыкаў, здзекі над працоўнымі, стварыў выключна яркія эпізоды жыцця, пакут і барацьбы. І раман прасякнут пафасам барацьбы, гэтай змагання, у ім разам з тым моцна праяўляецца лірычны струмень, ...ычнасць і рамантыка мар і імкне[нняў] герояў. Адсюль і асноўны тон рама[на] мужны, энергічны і разам з тым глы[бока] паэтычны.

У гэтым рамане асабліва адчува[ецца] пісьменнік-грамадзянін, які распра[цаваў] важную палітычную тэму, стварыў гл[ыбо]ка партыйны твор і пайшоў не па [лініі] найменшага супраціўлення, а па ш[ляху] стварэння сапраўдных высока-маста[цкіх] твораў. Раман мае вялікае пазнавал[ьнае] значэнне, якога нельга пераацаніць. Б[ясспрэчна], жаль, раман застаўся няскончаным. Б[язлі]тасная хвароба і смерць перашкод[зілі] пісьменніку паказаць гэту будучыню, [якая] ўжо ажыццявілася ў нашыя дні і с[тала] радаснай рэчаіснасцю.

Апошнім творам Самуйлёнка з'яўля[ецца] п'еса «Пагібель воўка». Яна карыста[ецца] вялікім поспехам у нашых чытачоў і гл[еда]чоў. Распрацоўваючы тут тэму аб ды[вер]сантах і шпіёнах, якія імкнуліся [шко]дзіць сацыялістычнаму будаўніцтву, па[ка]заўшы тут на канкрэтным матэры[яле] жыцця пагранічнага калгаса тэму аб [пільна]сці, Самуйлёнак знайшоў рад свея[...] арыгінальных фарбаў пры малюнку да[датных] ных герояў. Народны юмар, дасціпная [на]родная мудрасць гучаць у гэтай п'[есе]. Глыбокім гуманізмам і любоўю да саве[цкіх] людзей, свяшчэннай нянавісцю да вора[гаў] прасякнута п'еса «Пагібель воўка». П[ра]ўда, цяжкая хвароба не дала пісьмен[ніку] як след апрацаваць фінал п'есы, але [на]ват і ў такім выглядзе яна мае вялі[кае] значэнне.

Творы Самуйлёнка сведчаць аб т[ым], што ў яго асобе савецкая літарат[ура] страціла вялікі талент, таленавітага ма[йст]ра, які-б яшчэ шмат каштоўнага мог ст[ва]рыць і даць савецкай літаратуры. Ал[е] тое, што ён паспеў даць, выклікае глы[бо]кую пашану і ўдзячнасць яго асобе. [...] біць памяць аб ім светлай і незабыўна[й].

Ю. ДВОРКІНА.

Пабудуем дарогу Вілейка—Мінск

Выкінуўшы капіталістаў і памешчыкаў, працоўныя заходніх абласцей БССР устанавілі Совецкую ўладу, нацыяналізавалі буйную прамысловасць і банкі, канфіскавалі зямлю ў памешчыкаў. Працоўны народ стаў сам гаспадаром свайго жыцця. Расце творчая і палітычная актыўнасць працоўных мас, шырыцца спаборніцтва за высокія паказальнікі соцыялістычнай працы. Па ініцыятыве сялян Красненскай валасці, Вілейскай вобласці, пачалося будаўніцтва ўзорнай шасэйнай дарогі Вілейка—Мінск. На загатоўку камення, лесу, гравія і пяску выехалі тысячы сялян Вілейскага, Радашковіцкага, Куранецкага і іншых раёнаў вобласці. Цэнтральны Камітэт КП(б)Б і Совет Народных Камісараў БССР адобрылі ініцыятыву сялян Вілейскай вобласці. На будаўніцтва дарогі ў дапамогу сялянам выехалі інжынеры, тэхнікі, дарожныя майстры. Метадамі соцыялістычнага спаборніцтва сяляне змагаюцца за датэрміновую вывазку будаўнічага матэрыялу, за пабудову дарогі да 17 верасня — слаўнай гадавіны вызвалення Заходняй Беларусі ад панскага прыгнёту.

На будаўніцтве шасейнай дарогі Вілейка—Мінск. НА ЗДЫМКАХ (злева направа): 1) Падвозка камення да трасы; 2) 65-гадовая сялянка вёскі Бычыншчына Алена Сушко, якая датэрмінова закончыла вывазку будаўнічага матэрыялу, і дэпутат Народнага Сабрання Заходняй Беларусі тав. Н. Баброўка за разгрузкай камення; 3) селянін вёскі Пісараўшчына Ф. Макоўскі, які адным з першых у вёсцы выканаў свае абавязацельства, складае ў штабелі вывезены ім камень.
Фота М. Шапсенвол.

...ДАТНЫ ПАЧЫН КРАСНЕНЦАЎ

...й Вілейскай вобласці шырыцца ...а рух сялян за будаўніцтва добрых ...ых дарог. [illegible] ...прагне жыць па-новаму, па-культурнаму. Месяц таму ... большасці вёсак і валасцей ... выдатны пачын сялян Красненскай валасці ... будаваць прыгожую шасейную дарогу ... сталіцу роднай БССР.

...ініцыятыва сялян Красненскай валасці нарадзілася ... 1939 года. [illegible] ...Вілейкі ў горад Мінск.

[illegible]

...ыкамі і лесарубамі, паміж сялянамі ...х вёсак. Вёска Красоўшчына выклікала на соцыялістычнае спаборніцтва вёску Краснаселле, Краснаселле — м. Краснае — Канчаны, Канчаны — ...ышчына і т. д.

...ляне нашай валасці вывезлі на дарогу ...700 кубаметраў камення. Многія, ...к, спынілі работу, тлумачачы сваю ...зейнасць тым, што нехапае камення. ...тым, яго поўна па ўсіх дварах, па ...ах. Велізарныя кучы камення ляжаць ...палях вёскі Свечкі. На падвозку камення цяпер выязджае каля 200 фурманак. Гэта недапушчальна мала для вобласці, дзе налічваецца звыш тысячы працоўных коней.

...а будаўніцтва ўзорнай дарогі з Вілейкі ў Мінск трэба мабілізаваць усю вясковую грамадскасць, увесь актыў, усіх членаў сялянскіх камітэтаў. Нельга дапусціць, ...асобныя сялянскія камітэты, не разумеючы, мабыць, усёй важнасці пабудовы ...огі, цягнуліся ў хвасце і тым самым ...уралі антынародным дзеяннем і агітацыі варожых элементаў.

...яцер надвор'е палепшылася, санная ...ога ўстанавілася. Коней у нас хапае і ...очых рук таксама. Усё залежыць ад ...саміх. Разгорнем работу так, каб у ...нь выбараў у Вярхоўныя Советы СССР ...ССР — радасны дзень у жыцці працоўных заходніх абласцей — красненцы ...глі-б адрапартаваць: сваё абавязацельства перад совецкай радзімай мы з чэсцю ...аналі.

Н. К. БАБРОЎКА,
дэпутат Народнага Сабрання Заходняй Беларусі, старшыня Красненскага сялянскага валаснога камітэта, Радашковіцкага раёна.

БУДУ ПРЫКЛАДАМ ДЛЯ ДРУГІХ

Я—член сялянскага камітэта вёскі ...вечкі, і мой абавязак—служыць прыкладам для ўсіх сялян. Калі пачалася вывазка камення, я сказаў:

— У чэсць выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР я абавязуюся да 20 лютага вывезці на дарогу камень.

Пачаў вывазку. І за некалькі дзён на ...аім участку дарогі ляжала ўжо 4 кубаметры камення. Асталося яшчэ два кубаметры, і я іх вывезу да 20 лютага.

Але мала самому вывезці будаўнічы матэрыял. Трэба глядзець, каб і другія вывезлі, каб уся вёска была ў ліку перадавых будаўнікоў новай дарогі.

Будуючы дарогу і загатаўляючы матэрыял, нашы сяляне не забываюць і пра сяўбу. Ужо ачысцілі насенне на трыеры, якія прывезлі з валасці, а цяпер абмяркоўваем, якія культуры пасеяць на атрыманай ад Совецкай улады зямлі.

Спадзяюся, што мы наладзім работу так, каб своечасова засеяць палі і ні на мінуту не затрымаць будаўніцтва дарогі.

В. КРЭМЯНЕЦ,
член сялянскага камітэта вёскі Свечкі, Красненскай валасці.

БУДАЎНІЦТВА ПАЧАЛОСЯ

Цэнтральны Камітэт комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі і Совет Народных Камісараў БССР адобрылі каштоўную ініцыятыву працоўных Вілейскай вобласці. Будаўніцтва 111-кіламетравай дарогі, якая злучыць абласны цэнтр Вілейку з горадам Мінскам, пачалося.

На будаўніцтва дарогі вышлі тысячы сялян Радашковіцкага, Маладзечанскага, Вілейскага, Куранецкага і іншых раёнаў вобласці. Ідзе загатоўка камення для пакрыцця новай шасейнай дарогі, загатаўляецца лес на будаўніцтва мастоў.

Начальнікам будаўніцтва дарогі назначан адзін з лепшых інжынераў Ушасдора НКВД БССР тав. М. Л. Міхнёў. Галоўным інжынерам зацверджан тав. Івашчэнка. Ужо выехалі на будаўніцтва дарогі і прыступілі да работы старшы інжынер тав. Лоскат, інжынер тав. Сарокін, начальнік планава-фінансавага аддзела тав. Веранікін. На дарозе працуюць ужо два тэхнікі, назначаны чатыры прарабы і выехаў увесь абслугоўваючы персанал.

Апарат будаўніцтва ўкамплектаван высокакваліфікаванымі інжынерна-тэхнічнымі работнікамі за кошт ушчыльнення цэнтральнага апарата. Праведзены вышукальныя работы, на аснове якіх складзена праектнае заданне. Вызначаны даўжыня, шырыня і тып праезджай часткі і ўсяго землянога палатна дарогі.

На будаўніцтва патрэбна загатовіць камень, лес, гравій, пясок, пабудаваць рад мастоў. Папярэднія даныя гавораць, што для пабудовы дарогі ад Вілейкі да Радашковіч патрэбна загатовіць не менш 40 тысяч кубаметраў камення, 40 тысяч кубаметраў гравія і 40 тысяч кубаметраў пяску.

Каб пабудаваць новае роўнае шасе без абходаў і вялікіх петляў, трэба выканаць многа земляных работ. Каля 300.000 кубаметраў зямлі трэба будзе перамясціць з аднаго ўчастка на другі.

Дарога будзе будавацца паскораным тэмпам. 17 верасня—у гадавіну вызвалення Заходняй Беларусі ад польскіх памешчыкаў і капіталістаў—новае шасе павінна ўступіць у эксплаатацыю. Таму на будаўніцтва дарогі трэба звярнуць выключную ўвагу мясцовых партыйных і совецкіх арганізацый, сялянскіх камітэтаў.

Наша задача—паставіць работу так, каб да часу разводдзя загатовіць і вывезці ўвесь будаўнічы матэрыял. Гэта забяспечыць своечасовае і высокаякаснае разгортванне будаўнічых работ вясной.

І. І. ГРЫГАРОВІЧ,
галоўны інжынер Ушасдора НКВД БССР.

ПА ЎЗОРУ ПЕРАДАВЫХ

Вызваленыя з-пад панскага прыгнёту і з'яднаныя з вялікім совецкім народам працоўныя заходніх абласцей БССР уключыліся ў актыўную творчую работу. Выдатны пачын сялян Красненскай валасці, унёсшых прапанову пабудаваць шасейную дарогу Вілейка—Мінск, знайшоў шырокі водгук у масах працоўных Куранецкага раёна.

Метадамі соцыялістычнага спаборніцтва сяляне арганізавалі вывазку на трасу будаўнічага матэрыялу. Сяляне вёсак пачалі спаборнічаць паміж сабой. Вёска Граничы выклікала на соцспаборніцтва вёску Камарнікі, Халокі выклікалі вёску Таранцы і т. д.

Зараз працоўныя заходніх абласцей БССР рыхтуюцца да выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР. У адзнаку гэтай выдатнай падзеі сяляне Каловіцкай, Касцяневіцкай і іншых валасцей раёна яшчэ больш узмацнілі работу па загатоўцы і вывазцы камення. Сяляне Куранецкай валасці арганізавалі днямі масавы выезд на будаўніцтва дарогі на 1.700 падводах. Сяляне Касцяневіцкай валасці выехалі на вывазку лесаматэрыялаў на 1.260 падводах. Такія выезды будуць арганізаваны ў бліжэйшыя дні ва ўсіх валасцях нашага раёна.

У выніку соцыялістычнага спаборніцтва працоўныя Куранецкага раёна вывезлі ўжо на трасу 1.850 кубаметраў камення, 360 кубаметраў драўніны.

А. К. ЗАЙЦАЎ,
сакратар Куранецкага РК КП(б)Б.

ВЫКОНВАЮ СВОЙ ПАЧОТНЫ АБАВЯЗАК

Увосень я, былы батрак пана Куроўскага, атрымаў ад сялянскага камітэта добрага каня, атрымаў і корм для яго. Калі пачалі вазіць на дарогу каменне, я, у ліку пяці былых батракоў, першым выехаў на дарогу. Адвёз ужо восем вазоў. Возяць і астатнія беднякі і былыя батракі.

Але ў нашай вёсцы ёсць людзі, якія вывезлі не больш як па возу камення. Мала вывез Мікіта Лавора, Лявон Прасаловіч і Антон Сасноўскі, а ў іх добрыя коні і карміць іх ёсць чым. Адстаючыя не павінны ганьбіць нас, перадавікоў.

М. КАЗАК,
былы батрак маёнтка Свочкі.

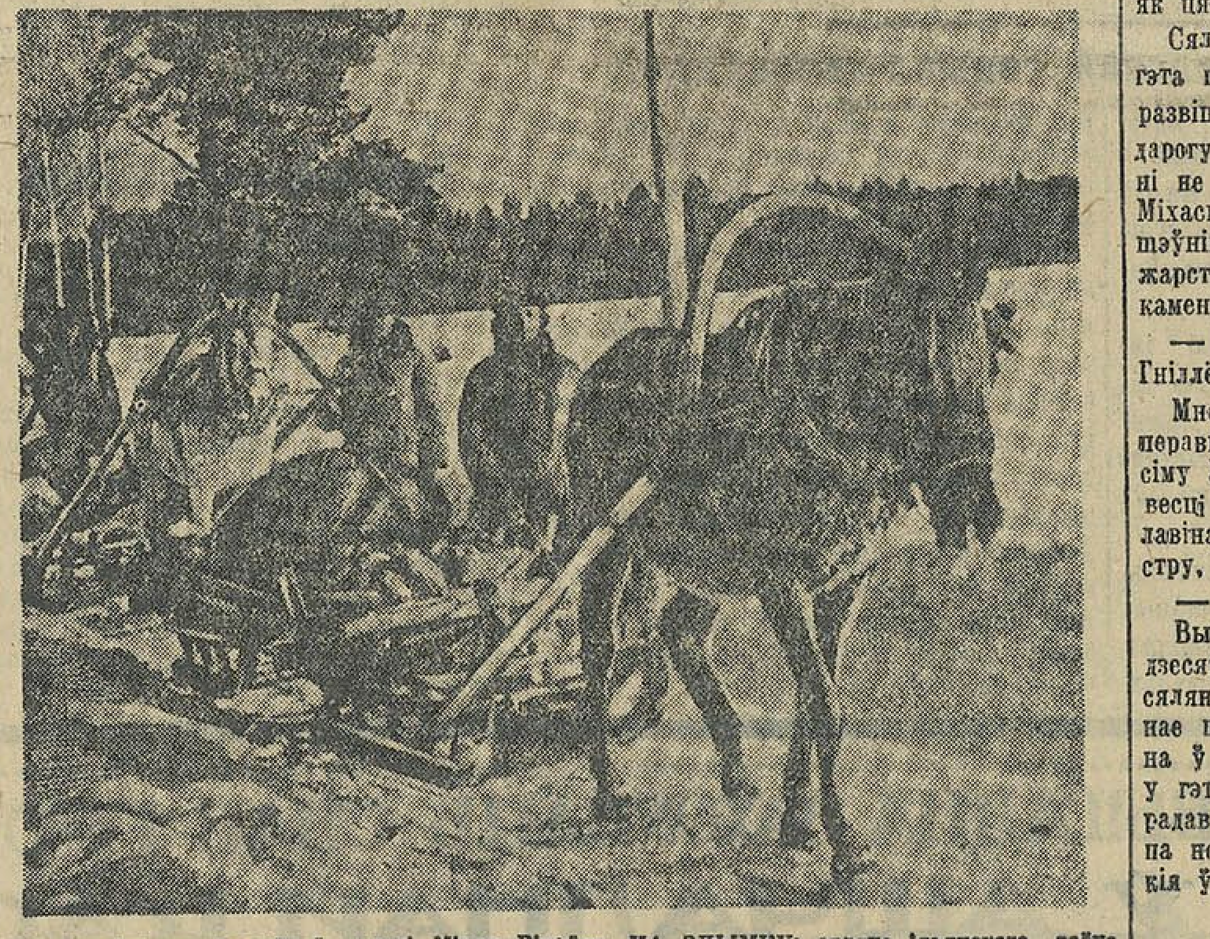

На будаўніцтве шасейнай дарогі Мінск—Вілейка. НА ЗДЫМКУ: сяляне Ільянскага раёна (Вілейская вобласць) вязуць каменні на будаўніцтва трасы.
Фота І. Шыпко. (Фотахроніка БЕЛТА).

НАРОДНАЯ СПРАВА

Мне, як дарожнаму майстру, прыходзіцца мець справу з многімі сялянамі, што загатаўляюць і возяць на дарогу каменне. Захапляе адданасць людзей, з якой яны ўзяліся за будаўніцтва дарогі. Гэтага ніколі не магло быць пры польскіх панах-крывасмоках. Бачыш і адчуваеш, як важнейшая дзяржаўная справа становіцца справай усяго народа.

Сяляне вёсак Бычыншчына і Пісараўшчына, якія першымі вышлі на пабудову дарогі, за 8 дзён выканалі свае абавязацельства па вывазцы камення і прыступілі да загатоўкі лесу. Закінутая і «маланадзейная» ў часы панавання памешчыкаў і капіталістаў вёска Асавец стала цяпер адной з перадавых. Асавецкія сяляне, не гледзячы на далёкую адлегласць, праз дзень—два закончаць вывазку камення і едуць на лесазагатоўкі. Не адстаюць і сяляне вёсак Канчаны і былыя батракі з Малых Кашэўнікаў і Свечак.

Я ў мінулым працаваў па некалькі месяцаў у годзе (астатні час быў беспрацоўным) на дарогах былой панскай Польшчы. І ніколі я не бачыў, каб людзі так адносіліся да справы, так любілі яе, як цяпер.

Сяляне ведаюць, што добрая дарога—гэта шлях да эканамічнага і культурнага развіцця вёскі. І яны клапоцяцца, каб на дарогу вывозіўся добры матэрыял, каб коні не гулялі і не прастойвалі дарэмна. Міхась Божка, былы батрак з Малых Кашэўнікаў, убачыўшы на суседнім возе жарствяныя, малапрыгодныя для брукоўкі каменні, гаворыць:

— Няма чаго ашукваць саміх сябе... Гнілле нам на дарозе непатрэбна.

Многія сяляне ўжо даўно выканалі і перавыканалі свае абавязацельствы. Максіму Усу з вёскі Граничы трэба было вывесці 6 кубаметраў, а ён вывез 7 з палавінай. Здаўшы каменне дарожнаму майстру, ён заявіў:

— Вясной яшчэ крыху падкіну!

Выдатны пачын Красненцаў падхапілі дзесяткі вёсак і валасцей, сотні і тысячы сялян. Гэта надае ўпэўненасці, што ўзорнае шасе Вілейка—Мінск будзе пабудавана ў тэрмін. Мы, дарожнікі, дапаможам у гэтым сялянам. І ўвосень, разам з перадавікамі дарожнага будаўніцтва, паедзем па новаму шасе у Мінск на кастрычніцкія ўрачыстасці.

Амельян РУХЛЯ,
дарожны майстар Красненскай валасці Вілейскай вобласці.

ШЛЯХ ДА СТАЛІЦЫ

Рыпяць палазы нагружаных саней. Іх посвіст звонкім рэхам аддаецца ў лясах былога пана Куроўскага. За абозам спяшаюцца людзі. Яны то падсядуць на сані, то саскочуць на бок дарогі, хаваючыся па пояс у глыбокі пульхны снег. А потым разам, нібы па камандзе, падбягаюць да саней, хватаюць лейцы і лавіруюць між пнёў, баючыся, каб полаз не сышоў з дарогі і не вывернуўся ў снег цэлы воз камення.

Камень стаў каштоўным будаўнічым матэрыялам. Яшчэ ўчора ён ляжаў у крушнях, і праезджы мог набраць самых лепшых валуноў у любой колькасці. Сёння камень спатрэбіўся на дарогу. Ім пачынаюць сям-там гандляваць. Гэта робіцца даволі скрыта, без ведама сялянскіх камітэтаў і дарожных арганізацый. Аднак, факт што камень прадаюць і ў Гарадоцкай і ў Красненскай валасцях. А ў вёсцы Відзеўшчына пачалі вымяньваць камень на сена.

**

Мы ехалі старадаўнім кацярынінскім гасцінцам з Радашковіч на Маладзечна. Ён, як тая дажываючая свой век ракастарыца, кідаецца ў бакі, абгінае ўзгоркі і нізіны, робіць петлі і выкрутасы, падымаецца ўверх і раптоўна апускаецца ўніз. Многа калёс, дуг і аглабель валяецца ў каляінах гэтага старадаўняга шляху.

Па баках стаяць плакучыя бярозы, узгадаваныя яшчэ рукамі дзядоў. Іх галлё пасохла. А ў каляінах тырчаць маладыя бярозкі — парасткі старых. Гэта гасцінец, тракт, кацярынінскі шлях з Вілейкі ў Мінск, шлях, дзе ўвосень засеслі ў пяску малалітражныя самаходы крэсавых верхаводаў — асаднікаў і памешчыкаў.

**

Дарогу, палітую потам і слязьмі працоўнага люду, сяляне рашылі перабудаваць. Дзесяткі валасцей Вілейскай вобласці ўключыліся ў будаўніцтва новай шасейнай дарогі. Звыш 2.000 фурманак возяць штодзень камень, сотні лесарубаў і возчыкаў працуюць у лясах, загатаўляюць дрэва на масты.

Будаваць сваю дарогу едуць блізкія і далёкія. Возяць каменне і асаўскія сяляне. Гэта своеасаблівы «дарожны калгас», як яны празвалі самі сябе. Брыгаду ўзначальвае Міхаіл Бакачэўскі, той самы Бакачэўскі, які ў 1938 годзе на вяселлі ў суседняй вёсцы праспяваў:

«Эх, чарачка,
Пахілілася,
Каб ты, польская ўлада,
Правалілася».

Гэта быў крык набалеўшай душы, крык паднявольнага беларускага селяніна. Праз месяц Бакачэўскага схапілі жандары. У мястэчку Краснае яго збілі так, што ледзь жывым давезлі да астрога. Беднаму селяніну прышлося прадаць карову, каб наняць адваката і ўнікнуць вечнай катаргі. Ён праляжаў доўгі час у пасцелі і толькі 17 верасня 1939 года ўбачыў шчаслівы дзень, калі панская ўлада сапраўды праваліласся пад націскам Чырвонай Арміі.

**

Некаторыя старыя хутаране Радашковіцкага раёна выходзяць на двор і, туляючыся каля будынкаў, паглядаюць, як вакольныя сяляне возяць камень на дарогу. Яны пакручваюць сівы вус і ніколькі не падражаюць 14-гадоваму Віці Садоўскаму — быламу пастуху пана Куроўскага. Ён толькі нядаўна атрымаў каня, аднак паспеў ужо завезці на дарогу тры вазы камення. У хаце ля печы сохнуць вычасаныя, гэтым маладым 14-гадовым гаспадаром-энтузіястам новыя аглоблі, вісіць збруя.

— Бяруся, дзядзечка, за гаспадарку,— гаворыць ён намесніку старшыні валаснога камітэта тав. Сушко. — Каменьчыкі таксама пачаў вазіць.

Вось-бы ў каго павучыцца многім «старыкам», што, туляючыся па хутарах, варожаць:

— Можа пра нас забыліся, можа пачакаць...

Але не чакаюць перадавыя людзі вызваленай беларускай вёскі. Яны будуюць дарогу, па якой пойдуць машыны з таварамі для сялян. Газа, соль, мануфактура, абутак, машыны і адзенне будуць прыбываць з горада да селяніна праз сельскую кааперацыю.

Новы шлях злучыць з раённымі цэнтрамі сотні вёсак і пасёлкаў. Вілейка, Маладзечна, Краснае, Радашковічы, Заслаўе звяжуцца з Мінскам прыгожай шасейнай магістраллю. Па ёй паедуць на гарадскія рынкі сотні сялян, везучы на продаж малако, хлеб, мяса, лён, сыравіну.

Па алеях новага шасе будуць снаваць веласіпедысты, везучы ў вёску свежую пошту, газеты, журналы, пісьмы.

Красненцы сказалі: да 17 верасня — гадавіны вызвалення Заходняй Беларусі— новае шасе будзе пабудавана. Іх заклік падхапілі тысячы сялян Вілейскай вобласці.

— Дарога будзе пабудавана, — адказалі куранецкія сяляне, і 2.500 чалавек ў адзін дзень вышлі вазіць камень.

— Дарога будзе пабудавана, — адказалі ў Ракаве і Гарадку і пачалі загатоўку і вывазку камення і лесу.

— Дарогу зробім! — заявілі батракі былога пана Куроўскага, і ўсе, як адзін, пачалі вазіць камень на конях, атрыманых са стайняў самога пана.

**

Едзем па трасе будучай магістралі. Глыбокі снег прыкрыў калдавы і западзіны. Ён зраўняў выбоіны і бугры непрывабнага ўлетку, разбітага кацярынінскага шляху. Не зраўняць яму толькі стройныя рады павезеных на дарогу каменняў. Роўныя штабелі іх растуць і ўверх і ўшыр.

Дарожны майстар спакойна вымярае дзённую выпрацоўку кожнага селяніна і даныя абмеру заносіць у свой блакнот. Вечарам гэтая цыфра будзе перадана ў валасны сялянскі камітэт, у раённы выканаўчы камітэт, у дарожны аддзел. Цыфра пакажа, якая вёска ідзе ўперадзе і хто адстае з вывазкай камення.

Пройдзе яшчэ які месяц—і на дарогу выйдуць цесляры-маставікі. 2.500 кубаметраў лесу яны ператвораць у новыя грузапад'ёмныя масты. Пройдзе яшчэ месяц—і на дарогу выйдуць каменшчыкі. Тысячы кубаметраў камення, якое яшчэ нядаўна ляжала на пасевах, будуць укладацца імі на жвір і грунтавы насып шасе.

Камень высцеліць новую шасейную дарогу. Яна пройдзе прамымі лініямі, прарэзаўшы ўзгоркі, падняўшыся над нізінамі, мінаваўшы старыя петлі, павароты і аб'езды.

Паабапал шасе ўзнімецца маладая зелень. На абочынах і сцежках будуць снаваць веласіпедысты, а па гладкаму палатну праезджай часткі пабягуць сотні аўтамашын. Яны павязуць у вёску тавары, тэхніку, культуру.

Праз восем месяцаў тут будзе новая ўзорная дарога Вілейка—Мінск.

А. МАТУСЕВІЧ.
Радашковічы—Маладзечна.

МЫ МОЖАМ ГАРДЗІЦЦА

Перадавыя сяляне нашай вёскі Бычыншчына могуць гардзіцца—яны былі адным з ініцыятараў пабудовы шасейнай дарогі Вілейка—Мінск. Мы можам гардзіцца яшчэ і таму, што невялічкая вёска Бычыншчына адна з першых вывезла на дарогу 100 кубаметраў камення і 80 кубаметраў лесу.

25 студзеня мы прачыталі Указы аб назначэнні дня выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР. І мы рашылі адзначыць гэтую вялікую падзею ў сваім жыцці датэрміновай вывазкай на дарогу ўсяго будаўнічага матэрыялу.

Пачалі спаборнічаць з вёскай Мясатой. Мы першымі выканалі свае абавязацельства. Нашы людзі—Цімафей Сушко, Мікіта Сушко, Васіль Сушко, Сяргей Сомаль— не спынілі работу ні на адзін дзень, пакуль не вывезлі ўвесь камень.

Цімафей Сушко, працуючы на чыгунцы, умудраўся ўставаць раней і да выхаду на работу адвозіў на дарогу воз камення. Не адставала і 65-гадовая Алена Сушко. Яна адна з першых выехала на дарогу і першая закончыла вазіць камень.

Многія сяляне яшчэ да вялікіх снягоў вышлі ў поле і, назбіраўшы па 3—4 кубаметры каменю, неадкладна вывезлі яго на дарогу. Другія пазбіралі каменні па дварах, каля прызбаў, па вуліцы, за гумнамі і таксама вывезлі яго на будаўніцтва дарогі.

Але сярод нашых людзей знайшліся і такія, якія далёка не выканалі свае абавязацельствы. Вось яны: Нікалай Сушко, Ефім Сушко, Уладзімір і Антон Рамаsuccoўскія. Ясна, што такія людзі ставяць спіцы ў калёсы перадавым сялянам.

Наша вёска была ўвесь час перадавой. Гэта перадавое месца мы ўтрымаем за сабой і да канца пабудовы дарогі. Мы ўпэўнены, што адстаючых у нас больш не будзе.

Хутка мы пачнем адшукваць і вазіць гравій. А як толькі сыйдзе з палёў снег, мы ўсёй вёскай рушым на будаўніцтва нашай новай шасейнай дарогі Вілейка—Мінск.

М. Д. СУШКО, І. П. ГАМОЛКА,
члены сялянскага камітэта вёскі Бычыншчына, Маладзечанскага раёна.

ВЫВЕЗУ КАМЕНЬ ДАТЭРМІНОВА

Панская Польшча ніколі не думала аб добрых дарогах. А калі і будавала дарогі, дык толькі каля маёнткаў, каб пану было добра ехаць на машыне. А мы, сяляне, ездзячы па сваіх прасёлачных дарогах, заўсёды ламалі снасць, рвалі вупраж. Бездарожжа ў панскай Польшчы пагаршала і без таго цяжкае становішча селяніна. Вось чаму нашы сяляне так актыўна ўзяліся зараз за будаўніцтва добрай шасейнай дарогі. Мы самі былі ініцыятарамі яе пабудовы.

Праўда, мы крыху спазніліся са зборам камення. А зіма сёлета, як вядома, лютая, снегу намяло на цэлы метр глыбінёй. Убачыўшы гэта, асобныя хутаране пачалі гаварыць, ці не пачакаць з вывазкай камення да вясны. Але мы ўсёй вёскай Асавец рашылі, што чакаць няма чаго, бо вясной трэба не каменне вазіць, а поле засяваць і будаваць палатно дарогі.

Пачалі мы збіраць каменне па дварах, каля гумнаў, у крушнях па полі. Назбіраў я такім чынам 8 вазоў. Вывез іх і папрасіў дарожнага майстра абмераць. Аказалася, што я вывез 4 кубаметры. Асталося, такім чынам, яшчэ два кубаметры. Гэты камень я вывезу да 16 лютага.

Скончу вазіць каменне—вазьмуся за лес. У нашай вёсцы ўжо арганізавалася брыгада па загатоўцы лесу. Адзінаццаць перадавых сялян пачалі вазіць лесаматэрыял на дарогу.

Так наша вёска, якая пры панах лічылася ненадзейнай, большэвіцкай, цяпер сапраўды па-большэвіцку выконвае свае абавязацельствы перад народам і дзяржавай.

М. Ф. БАКАЧЭЎСКІ,
селянін вёскі Асавец, Красненскай валасці.

ЗАЖЫЛІ НОВЫМ, КУЛЬТУРНЫМ ЖЫЦЦЁМ

Як толькі я даведаўся, што будзе будавацца новая шасейная дарога з Вілейкі ў Мінск, я сказаў сваім суседзям:

— Вось калі прышоў канец нашаму бездарожжу.

Пачалі вазіць камень. Я адвёў на гэтую справу адзін тыдзень, і да 12 лютага закончу вывазку.

Вечарамі я сяджу дома і чытаю газеты. Газета ў хаце селяніна была калісьці вялікай падзеяй. Цяпер мы яе атрымліваем штодзённа. Я чытаю газету і бачу, як змянілася, як пасвятлела наша жыццё.

Узяць, скажам, маю сям'ю. Старшая мая дачка Ніна ходзіць вечарам у школу вывучаць беларускую і рускую мовы. Восемнаццацігадовая Ганька запісалася на вячэрнія курсы пры Асавецкай школе. Раз або і два разы ў тыдзень яна ходзіць на заняткі харавога гуртка пры Красненскім доме соцыялістычнай культуры. Малодшая дачка Ольга вучыцца ў Красненскай сярэдняй школе.

Цяпер не толькі мне, але і дзецям маім адкрылася дарога ў жыццё.

ПЁТР МУШАВЕЦ,
селянін вёскі Асавец, Красненскай валасці.

ЗАРУБЯЖОМ

БАЛГАРСКІ ДРУК АБ ПАЛІЦЭЙСКІМ НАЛЁЦЕ У ПАРЫЖЫ

САФІЯ, 11 лютага. (ТАСС). Балгарскі друк змяшчае падрабязныя паведамленні аб паліцэйскім налёце на савецкія ўстановы ў Парыжы. Газета «Зара» пад загалоўкам «Парыжская паліцыя растаптала дыпламатычныя традыцыі» піша, што, наперакор афіцыяльным аб'ясненням матываў паліцэйскага налёту, «у аб'ектыўных палітычных кругах гэты акт разглядаецца як праяўленне глыбокага насільства паліцыі і парушэння дыпламатычных традыцый».

Дэзертырства ў французскай арміі

РЫМ, 10 лютага. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Стэфані, французскі ўрад вядзе жорсткую барацьбу з ухіленнямі ад ваеннай службы. Згодна афіцыяльных вестак, з пачатку вайны па 31 студзеня г.г. 13.000 ваенных, незаконна вызваленых ад службы ў дзеючай арміі, былі адасланы назад у іх часці на фронце. Апрача таго, ваеннымі трыбуналамі было ўзбуджана дваццаць працэсаў супроць дэзертыраў з фронта.

Папярэднія вынікі перапісу насельніцтва ў Германіі

БЕРЛІН, 10 лютага. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае папярэднія даныя перапісу насельніцтва Германіі, праведзенага ў маі 1939 года. Па гэтых даных, насельніцтва Германіі складае 79.364.408 чалавек. У гэтую лічбу не ўвайшло насельніцтва Мемельскай вобласці, Данцыга і новых усходніх абласцей. Прырост насельніцтва ў параўнанні з 1933 годам складае 2,9 млн. чалавек, або 3,8 проц. Натуральны прырост насельніцтва склаў за той-жа перыяд каля 2,86 млн. чалавек. Згодна даных перапісу, на тысячу мужчын прыходзіцца 1048 жанчын супроць 1061 у 1933 годзе. На адзін квадратны кілометр тэрыторыі ў сярэднім прыходзіцца 136 жыхароў. Насельніцтва Берліна складае 4.339 тыс. чалавек, насельніцтва Вены—1.920 тыс. чалавек, Гамбурга — 1.713 тысяч чалавек.

«Увесь англійскі народ над зброяй» (З прамовы Чэмберлена).
Рыс. Л. Берковіча.

Румынскі журнал выкрывае дзеянні англа-французскага блока ў Фінляндыі

БУХАРЭСТ, 10 лютага. (ТАСС). У студзеньскім нумары штомесячнага палітыка-эканамічнага журнала «Віаца романяска» («Румынскае жыццё») у аддзеле ваеннай хронікі змешчан артыкул: «Руска-фінляндскі канфлікт». На агульным антысавецкім фоне румынскага друку гэты артыкул гучыць дысанансам. Артыкул зрабіў вялікае ўражанне на грамадскую думку краіны. Ён вельмі не спадабаўся румынскаму генеральнаму штабу. У рэзультаце пратэста штаба, газета «Тымпул» змясціла паведамленне, што артыкул у журнале «Віаца романяска» «не прадстаўляе думкі рэдакцыі», што ён праскальзнуў у выніку неахайнасці, і аўтар артыкула выключан з спісаў журналістаў.

Журнал раскупаўся нарасхват, і зараз яго ў продажы нельга знайсці.

Аўтар артыкула ўказвае, што палітычныя страсці, якія разгарэліся навакол англа-франка-германскай вайны, затрудняюць выяўленне сапраўдных савецка-фінляндскіх адносін. Далей аўтар піша: «Фінляндыя, якая змагаецца з СССР, была створана германскімі войскамі пры дапамозе Англіі і Францыі. Яны стварылі Фінляндыю як плацдарм для барацьбы з Савецкай Расіяй. Уключна да 1939 года генеральныя штабы Англіі і Францыі трымалі пад апекай Фінляндыю. Генерал Горт, камандуючы англійскай арміяй, быў арганізатарам фінляндскай арміі. Англійскі генеральны штаб пасылаў у Фінляндыю свае лепшыя сілы. Так званая «лінія Манергейма» завецца так памылкова. Яна з'яўляецца справай рук англійскага генерала Кірка».

Аўтар падрабязна ўскрывае далей прычыны і мэты англійскіх імперыялістаў, якія стаяць за спіной шуцкораўцаў. Ён піша: «Советы ў адрозненне ад іншых еўрапейскіх краін дастаткова неўязвімы не толькі з сушы, але і з паветра, у выніку таго, што іх самыя буйныя прамысловыя цэнтры знаходзяцца на вялікай аддаленасці ад граніц. Адносная неўязвімасць советаў мае адзіную брэш — Ленінградскую вобласць. Тут становішча зусім іншае. Ніякая іншая еўрапейская краіна не стала-б падвяргаць настолькі вострай небяспецы такі каласальны прамысловы цэнтр, як Ленінград, з насельніцтвам у 3,5 мільёна, у якім сканцэнтравана значная частка нацыянальнай прадукцыі машын. Сваімі дзеяннямі англійскі генеральны штаб ясна даказаў свой намер умацаваць, па меры магчымасці, фінляндскую педаль, з дапамогай якой ён сумеў-бы ва ўсякі час правесці мацнейшы націск на Ленінград. У часе англа-франка-савецкіх перагавораў, якія павінны былі закончыцца заключэннем пакта, урад Чэмберлена не згадзіўся адмовіцца ад сваіх стратэгічных пазіцый у раёне Балтыкі, мэтай якіх была, зразумела, Ленінградская вобласць. У выніку гэтага адмаўлення, як і па іншых прычынах, пакт не мог быць падпісан. Асновы міру былі ўзарваны, і перад кіраўнікамі СССР паўстала задача як мага хутчэй вызваліць другі савецкі горад і паўночную савецкую вобласць ад акружаючых яго баз нападзення. На фінляндскай зямлі, такім чынам, разгортваецца адна з глаў традыцыйнай антысавецкай англійскай палітыкі, якая пачалася яшчэ ў 1917 годзе.

Як аб'ясніць, што англійская дыпламатыя, не маючы магчымасці, або не жадаючы аказаць ваенную дапамогу Фінляндыі, усё-ж падтрымлівала фінляндскае адмаўленне, хаця было ясна, што Расія будзе настойваць на сваіх умовах аж да прымянення зброі? Ігра англійскай дыпламатыі мела поўны сэнс. Трэба было ўсякімі спосабамі і любой цаной спраацыраваць такое становішча, пры якім можна было-б прадставіць Савецкі Саюз у ролі агрэсара. Войны вядуцца не толькі пры дапамозе зброі, але і з улікам маральнага стану войск і націі. Пазіцыя рашучага нейтралітэта і заклікі да міру з боку Масквы сталі няёручнымі. Трэба было стварыць дыверсію, мабілізаваць усё для таго, каб незадавальненне, створанае вайной, не абярнулася супроць урадаў».

Аўтар артыкула дае наступную характарыстыку Манергейму: «Манергейм прыйшоў да ўлады праз расстрэлы рабочых, праз тэрор, праз забойства галодных жанчын і дзяцей у канцэнтрацыйных лагерах. Нават у Англіі дзейнасць Манергейма выклікала абурэнне».

У той час, як увесь румынскі друк, перапяваючы англійскі і французскі, піша, што павольнае прасоўванне Чырвонай Арміі з'яўляецца вынікам «гераізма» белафінаў і слабасці Чырвонай Арміі, аўтар аб'ясняе гэта так: «Фінляндыя вельмі своеасаблівая краіна, на 75 проц. яна пакрыта лясамі. Яна не мае добрых дарог, зімой там вельмі многа снегу. У выніку геаграфічных і кліматычных умоў рытм руху савецкіх войск павінен быць павольным. Апрача таго, фіны ўсё спальваюць. Савецкія войскі начуюць у адкрытых палатках. А там-жа — страшэнныя маразы, і савецкія салдаты самі павінны рабіць імправізаваныя печы. Савецкія войскі павінны таксама арганізаваць зносіны з тылам і цэнтрам. Гэта таксама павінна адбіцца на тэмпе руху савецкіх войск. Усё гэта трэба ўлічваць, ацэньваючы становішча на фронце, інакш мы зробім памылку».

Аналізіруючы далей ваенныя поспехі Чырвонай Арміі, аўтар піша: «Генеральны штаб Чырвонай Арміі зусім не разлічваў на маланкавы ўдар і поспех. Перад рускай арміяй сучасныя глыбокія фартыфікацыі, іх будавалі на працягу чатырох год тры вялікія еўрапейскія дзяржавы, і ўсё-ж савецкія войскі ўжо прабілі гэтыя перашкоды ў некалькіх пунктах, даказаўшы, што яны здольная ваенная сіла».

Здрадніцтва шведскай соцыял-дэмакратыі

СТАКГОЛЬМ, 11 лютага. (ТАСС). Вядомая шведская соцыял-дэмакратка, адна з кіраўнікоў жаночага руху і член многіх выбарных органаў — Рут Адлер выступіла з адкрытым пісьмом супроць здрадніцкай палітыкі партыйнага кіраўніцтва.

Адзначыўшы, што лідэры партыі імкнуцца раскалоць рабочы рух, Адлер піша: «Усіх, хто не хоча здрадзіць прынцыпам соцыялізма, праследуюць, выганяюць з пастоў у грамадскіх арганізацыях на радасць нашым ворагам.

Ваенная небяспека, на якую ўказваюць, як на прычыну ўвядзення надзвычайных законаў, свядома правацыруецца рэакцыяй. Вядзецца сістэматычнае бясправнае цкаванне першай у свеце соцыялістычнай рабочай дзяржавы. СССР абвінавачваюць у імперыялізме, каб пагнаць нас на вайну супроць яго.

Нейтралітэт з'яўляецца афіцыяльнай палітыкай нашага ўрада, але яго парушаюць штодзённа, штогадзінна. Тыя-ж, хто хоча адстойваць наш нейтралітэт, расплачваюцца катаржнымі работамі толькі за тое, што яны асмельваліся напомніць, што справа лапуаскіх генералаў і фінскіх рэакцыянераў не можа быць нашай справай. Дапамога Фінляндыі скарыстоўваецца рэакцыяй для расправы са сваімі працаўнікамі. Гэта прывяло ўжо да таго, што найбольш стойкія таварышы пазбаўлены работы і выгнаны са сваіх пастоў».

АНГЛА-ГРЭЧАСКАЕ ЭКАНАМІЧНАЕ ПАГАДНЕННЕ

САФІЯ, 9 лютага. (ТАСС). Газета «Утро» паведамляе, што англа-грэчаскія эканамічныя перагаворы, якія на днях закончыліся, павінны былі перш за ўсё рэгуліраваць пытанне аб вывазе грэчаскіх прадуктаў на знешнія рынкі. Устаноўлена, што Грэцыя будзе вывозіць менш прадуктаў. Аднак, не гледзячы на такое змяншэнне, Грэцыя вымушана будзе выплачваць штогодна 850 мільёнаў драхм. Газета «Утро» падкрэслівае, што гэта сума надзвычай цяжкая для Грэцыі ва ўмовах ваеннага часу.

Далей газета паведамляе, што Англія закупіць у Грэцыі на 275 мільёнаў драхм тытуню і з свайго боку паставіць ёй вугаль, жалеза, шэрсць і іншыя тавары.

Разнагалоссі ва французскім урадзе

БЕРЛІН, 10 лютага. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае з Брусселя, што бельгійскі журнал «Сіта нуэль» апублікаваў паведамленне аб сур'ёзных разнагалоссях унутры французскага ўрада. У гэтай сувязі лічацца з магчымасцю персанальных змяненняў у саставе ўрада. Агенцтва Бельга паведамляе падрабязнасці будучай рэарганізацыі французскага ўрада. Па чутках, Даладзье перадасць ваеннае міністэрства генералу Гамелену ці генералу Ногес. Міністр унутраных спраў Саро уступіць свой пост Шотану — цяперашняму намесніку прэм'ер-міністра. Будзе створана міністэрства інфармацыі. Гэта міністэрства ўзначаліць цяперашні міністр працы Памарэ. Міністрам працы замест Памарэ будзе назначан старшыня радыкал-соцыялісцкай фракцыі ў палаце дэпутатаў Шыпэры. Міністр авіяцыі Гі Ла Шамбр таксама выйдзе з састава ўрада, але не неадкладна, а некалькі пазней.

Прамова Спаака

БРУСЕЛЬ, 10 лютага. (ТАСС). Міністр замежных спраў Бельгіі Спаак сказаў прамову, прысвечаную знешняй і ўнутранай палітыцы Бельгіі.

Падкрэсліўшы, што Бельгія будзе і надалей прытрымлівацца палітыкі нейтралітэта, Спаак указаў на сур'ёзныя цяжкасці эканамічнага характару, якія стаяць перад краінай.

«У даны час, — заявіў Спаак, — нашы фінансы напружаны. Мы павінны траціць на ўтрыманне арміі і мабілізацыйныя мерапрыемствы каля 20 мільёнаў франкаў у дзень. Апрача таго, ёсць яшчэ надзвычайны ваенны бюджэт. Трэба адшукаць больш 7 мільярдаў франкаў для вытворчасці гармат, бетона, жалезнага дроту і т. д.».

Узмацненне паліцэйскай аховы у Лондане

БЕРЛІН, 9 лютага. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае, што англійская паліцыя пасля пакарання смерцю Барнса і Рычардса прадаўжае прымаць меры для ўзмацнення безапаснасці. Як тут сцвярджаюць, паліцыя апасаецца ўзмацнення дзейнасці партыі «Ірландская рэспубліканская армія». У прыватнасці, узмоцнена ахова грамадскіх будынкаў, вакзалаў і прамысловых цэнтраў. Афіцыяльныя асобы паяўляюцца ў публічных месцах у акружэнні паліцыі. У паўночных і ўсходніх кварталах Лондана праведзена многа аблаў.

КАЛГАСНІКІ НА КУРОРТАХ

Беларуская курортная кантора атрымлівае ад праўленняў калгасаў і калгаснікаў шматлікія заяўкі на продаж пуцёвак на сезон 1940 года. 120 калгаснікаў БССР ужо набылі пуцёўкі ў лепшыя здраўніцы Кіславодска, Сочы, Жалезнаводска, Ялты і іншых курортаў Саюза. Калгасніца сельскагаспадарчай арцелі «Маяк соцыялізма», Барысаўскага раёна, тав. Роуба ў маі паедзе ў Анапу. У Жалезнаводск выязджае калгаснік сельгасарцелі «Пралетарый», Рэчыцкага раёна, тав. Караленка, у Ялце будзе адпачываць калгаснік тав. Смалюга з Аршанскага раёна і т. д.

АДКРЫЦЦЁ ГІСТОРЫКА-АРХЕАЛАГІЧНАГА МУЗЕЯ

У Беларускім дзяржаўным універсітэце адбылося пасяджэнне гістарычнага факультэта, прысвечанае адкрыццю ў Мінску гісторыка-археалагічнага музея.

Уступнае слова сказаў заслужаны дзеяч навукі, акадэмік Н. М. Нікольскі.

Дацэнт В. І. Шаўчэнка расказаў аб тым, як быў арганізаван збор экспанатаў. Экспедыцыя студэнтаў і навуковых работнікаў універсітэта выязджала на поўдзень СССР на месцы раскопак старажытных гарадоў. Вялікую дапамогу аказалі Ленінградскі дзяржаўны эрмітаж, Маскоўскі музей выяўленчага мастацтва імені Пушкіна, Керчэнскі гісторыка-археалагічны музей і музей херсанескіх раскопак, якія перадалі рад надзвычай каштоўных экспанатаў.

Пасля пасяджэння прысутныя падрабязна азнаёміліся з новаадкрытым музеем.

На Беластоцкі тэлеграф штодзённа па[…] сотні тэлеграм з усіх канцоў Савец[…] НА ЗДЫМКУ: прыём тэлеграм […] ральным тэлеграфе г. Беластока.
Фотахроніка Б[…]

Новыя экспанаты Карціннай галерэі БС[…]

Карцінная галерэя БССР атры[…] Масквы новыя карціны савецкіх […]коў. Сярод іх — карціны Б. Я[…] «Красная площадь», Багаеўскага […]прагэс» і іншыя. Сярод новых экс[…] рад гравюр Хадавецкага і Арлоўск[…]

Рэспубліканская нарада па барацьбе з маляр[…]

ГОМЕЛЬ. У Гомелі адкрылася трэцяя рэспубліканская нарада па барацьбе з малярыяй. У рабоце нарады прымаюць удзел намеснік дырэктара Цэнтральнага трапічнага інстытута тав. Рашэва, прафесары Фрыд і Мелкіх, работнікі абласных і раённых малярыйных станцый і пунктаў.

З дакладам аб выкананні плана процімалярыйных мерапрыемстваў у 1939 годзе і задачах на 1940 год выступіў праф. Фрыд.

У гэтым годзе асаблівая ўвага звернута на аздараўленне заходніх […]цей БССР. У раёны Палесся вые[…] цыяльная экспедыцыя Наркамата […] здароўя БССР, якая, побач з вы[…] малярыйных ачагоў, будзе займа[…] чэннем малярыкаў. Ствараюцца м[…] ныя станцыі ў Пінску, Брэсце і […] і 8 малярыйных пунктаў у абла[…]
(БЕ[…])

РАСШЫРЭННЕ БЕЛАРУСКАГА ІНСТЫТУТА МІКРАБІЯЛОГІІ І ЭПІДЭМІЯЛОГІІ

Беларускі дзяржаўны інстытут мікрабіялогіі і эпідэміялогіі праводзіць вялікую навукова-даследчую і практычную работу. Ён з'яўляецца асноўнай базай вытворчасці лячэбных і прафілактычных прэпаратаў для папярэджання і барацьбы з інфекцыйнымі захворваннямі. Тут асвоен рад новых прэпаратаў. Наладжана вытворчасць процівадызентэрыйнай і процівакоравай сываратак, дызентэрыйнага бактэрыяфага, стаўбнячнага і дыфтэрыйнага анат[…] і іншых прэпаратаў, якія раней […] не выраблялiся. Многія з іх маюц[…] зарнае значэнне ў барацьбе з […] захворваемасцю і смяротнасцю.

Для далейшага пашырэння вы[…] базы інстытута яму перадан ізаля[…] корпус Мінскай дэзінфекцыйнай с[…] Будзе распрацаван праект пабудовы […]га будынка інстытута.

ВЫВАЗКА І АДГРУЗКА ТОРФУ ЗАВОДАМІ НАРКАМАТА ПАЛІЎНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ НА 10 ЛЮТАГА

Заводы	Вывезена торфу (у тонах)		Адгружана вагонаў	
	План	Процант выканання	План	Выканана
Ім. Орджанікідзе	862	16,2	69	34
«Чырвоны сцяг»	518	56,9	34	26
«Дукора»	328	65,8	26	30
«Татарка»	317	68,7	34	73
Ім. Даумана	207	173,9	34	40
«Міханавічы»	173	—	17	7
«Свабода»	253	34,3	26	30
«Лукскае»	178	73,6	12	—

Газета «Заходняя магістрал[…]

БЕЛАСТОК. Выйшаў першы нума[…] вай газеты чыгуначнікаў «Заходн[…]гістраль»—орган паліталдзела і […]лення Беластоцкай чыгункі. Газета […] выходзіць праз дзень тыражом у […] экземпляраў.

Паведамленне

13 студзеня, у 7 г. вечара, […]кай зале Дома партактыва Мін[…] КП(б)Б адбудзецца даклад на тэму […] народны агляд». Дакладчык — са[…] Мінскага абкома КП(б)Б тав. Хаін[…]

Білеты можна атрымаць у ра[…] КП(б)Б.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУ[…]

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР
12 лютага
ХТО СМЯЕЦЦА АПОШНІМ
Абанемент № 108.
Пачатак у 7 г. 30 м.
Каса адкрыта з 2 да 8 г. веч.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР
12 лютага
ТЭВ'Е-МАЛОЧНІК
Абанемент № 88.
Пачатак у 8 г. веч.

ДЗІЦЯЧЫ КІНОТЭАТР
I сеанс (10 г. 30 м.)
II сеанс (12 г.) — «БЕЛЕЕТ ПАРУС ОДИНОКИЙ».
III сеанс (1 г. 30 м.) — «ДЕТСТВО ГОРЬКОГО».
IV сеанс (3 г. 40 м.),
V сеанс (5 г. 20 м.)
VI сеанс (7 г.) — «ЛИЧНОЕ ДЕЛО».

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1. «Советское искусство» № 12.
2. Журнал Мінскай студыі кінохронікі № 6.
3. Журнал «Пионерия» № 17.

Кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
Вечар гісторыка-рэвалюцыйнага фільма
1 сеанс (6 г.) — «ЧЕЛОВЕК С РУЖЬЕМ».
2 сеанс (8 г. 45 м.) — «ВЕЛИКОЕ ЗАРЕВО».
3 сеанс (11 г.) — «ЧЛЕН ПРАВИТЕЛЬСТВА».

Кінотэатр «РОДИНА»
«В ПОИСКАХ РАДОСТИ»

Кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»
«ВЫСОКАЯ НАГРАДА»

Кінотэатр «СПАРТАК»
«ДЕВУШКА С ХАРАКТЕРОМ»

ЛУЖАСНЯНСКАМУ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАМУ ТЭХНІКУМУ
патрабуецца
ВЫКЛАДЧЫК БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ.
Нагрузка на паўгоддзе поўная.
З прапановамі звяртацца па адрасу: г. Віцебск, Лужаснянскі с.-г. тэхнікум.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ПРАДАЎЖАЕЦЦА ПРЫЁМ ПАДПІСК[…]
на 1940 год
на
„Медицинский журнал БССР"
ОРГАН НК АХОВЫ ЗДАРОЎЯ БССР
3-ці ГОД ВЫДАННЯ.
Журнал выходзіць штомесячна размерам у 6—7 друкаваных аркушаў.
ПРАГРАМА ЖУРНАЛА: арганізацыйныя пытанні аховы здар[…] БССР, арыгінальныя навуковыя работы па розных аддзелах тэарэт[…] най і клінічнай медыцыны, агляда выя артыкулы, рэфераты, рэцэ[…] работа навукова-даследчых інстытутаў, медтаварыстваў, урачэбн[…] участкаў, прафсаюзнае жыццё, афіцыяльныя распараджэнні НК Ах[…] здароўя СССР і НК Аховы здароўя БССР, хроніка і інш.
ПАДПІСНАЯ ЦАНА: на 6 м. — 15 руб., на год — 30 руб.
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: упаўнаважанымі па прыёму падп[…] выдавецтва «Медицинский журнал БССР»; усімі аддзяленнямі Са[…] друку і кніжнымі магазінамі КОГІЗ'а; усімі паштовымі аддзяленн[…] агенцтвамі і пісьманосцамі.
Адрас рэдакцыі: г. Мінск, Дом урада, НК Аховы здароўя БССР.

ДА ЎВАГІ ЎСІХ ГРАМАДЗЯН І АРГАНІЗАЦЫЙ!
Магазінамі «МЕТАЛАЗБЫТШЫРСПАЖЫВА» НКОМ СССР, Галоўгандля, а таксама магазінамі сістэмы Белкаапсаюза, гандлюючымі грампласцінкамі, ПРАВОДЗІЦЦА
СКУПКА СТАРЫХ І БІТЫХ грампласцінак
І АБМЕН ІХ НА НОВЫЯ ПА ВЫБАРУ ПАКУПНІКА
на наступных умовах:
МАГАЗІНЫ АПЛАЧВАЮЦЬ: 1) пласцінку «Гранд» (звычайную) па цане 60 кап. за шт., 2) пласцінку «Гігант» (павялічаную) па цане 80 кап. за шт., 3) пласцінкі бітыя па цане 3 р. за 1 кг.
Пры здачы 5 старых цэлых пласцінак або 1 кг бітых выдаецца па патрабаванню спажыўца адна новая пласцінка ПА ВЫБАРУ без даплаты або з даплатай у залежнасці ад цаны новай пласцінкі.
АДРАСЫ МАГАЗІНАЎ «МЕТАЛАЗБЫТШЫРСПАЖЫВА»:
г. Мінск, Інтэрнацыянальная, 7. г. Магілеў, Першамайская, 77.
г. Віцебск, вул. «Праўды», 8. г. Бабруйск, Соцыялістычная, 93.
г. Гомель, Савецкая, 4. г. Орша, Народная пл., 10.

ДА ЎВАГІ ШКОЛ І НАВУЧАЮЧЫХСЯ!
Кніжныя магазіны КОГІЗ'а
КУПЛЯЮЦЬ
ПАТРЫМАНЫЯ СТАБІЛЬНЫЯ
ПАДРУЧНІКІ
па цэнах, зацверджаных Наркамгандлем.

НАРКАМЗЕМУ БССР
Для работы ва ўпраўленнях і аддзелах апарата і ў падпарадкаваных яму гаспадарчых арганізацыях, якія знаходзяцца ў г. Мінску,
патрабуюцца
ГАЛОЎНЫЯ БУХГАЛТАРЫ.
Звяртацца: Дом урада, пакой № 136, тэл. 24-365.

1-й МЕХАНІЧНАЙ ПЯКАРНІ
(Старажоўская, 45)
патрабуюцца:
СЛЕСАРЫ,
САКРАТАР КАНТОРЫ,
СТАРШЫ ЭЛЕКТРАМАНЦЁР
Звяртацца ў аддзел кадраў.

МІНДАРБУДУ
(Рэвалюцыйная, 1, уваход са двара)
патрабуюцца:
ІНЖЫНЕР-ДАРОЖНІК на пасаду галоўнага інжынера,
ІНЖЫНЕРЫ І ТЭХНІКІ-ДАРОЖНІКІ,
ЭКАНАМІСТ-ПЛАНАВІК,
АЎТАМЕХАНІК І ШОФЕРЫ.

БЕЛМАСЛАКРУХМАЛЬ
(пл. Свабоды, 21/1, тэл. 22-843)
патрабуюцца:
ГАЛОЎНЫЯ БУХГАЛТАРЫ для крухмальных заводаў
і КАСІР-КАРТАТЭТЧЫК для работы ў апараце трэста.

Дзяржаўная інспекцыя па паляўнічаму промыслу пры СНК БСС[…]
даводзіць да ведама
ПУШНА-ЗАГАТОЎЧАЙ АРГАНІЗАЦЫІ І ЎСІХ ПАЛЯЎНІЧЫХ БССР, што
ПАЛЯВАННЕ
НА ТЭРЫТОРЫІ ЎСХОДНІХ І ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЕЙ БССР, ЗА ВЫКЛЮЧЭННЕМ тэрыторыі Беларускага дзяржаўнага запаведніка, Дзяржаўнага запаведніка «Белавежская пушча», бабровай га[…]падаркі ў Чачэрскім раёне, Гомельскай вобласці, і заказніка ў Парыцк[…] раёне, Палескай вобласці,
дазваляецца да 1 сакавіка 1940 г.
НА ЗАЙЦА-РУСАКА, ЗАЙЦА-БЕЛЯКА, БЕЛКУ, ЛІСІЦУ, ТХОРА-ЧО[…]НАГА, ГАРНАСТАЯ І ДЗІКАГА КАБАНА.
ЗДАБЫЧА КРАТА на тэрыторыі ўсходніх абласцей БССР ЗАБАР[…]НЯЕЦЦА НА ПРАЦЯГУ ЎСЯГО ГОДА.
ЗДАБЫЧА КРАТА на тэрыторыі заходніх абласцей БССР ДАЗВ[…]ЛЯЕЦЦА З 1 ЛІПЕНЯ 1940 г. ПА 15 ЛЮТАГА 1941 ГОДА.
ДЗЯРЖАЎНАЯ ІНСПЕКЦЫЯ ПА ПАЛЯЎНІЧАМУ ПРОМЫСЛУ ПРЫ СНК БССР

Ул. Галоўлітбела № М—2051.
Мінск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49.
К., М., Ш.